

MEGJELENT:
2024. MÁJUS 31.

2024. ÉVI
5. SZÁM

ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL

A KÖZIGAZGATÁSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM ELEKTRONIKUS HÍRLEVELE
AZ ÖNKORMÁNYZATI TISZTSÉGVISELŐK ÉS TISZTVESELŐK SZÁMÁRA

KÖZIGAZGATÁSI ÉS
TERÜLETFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

TARTALOMJEGYZÉK

SZERKESZTŐI ROVAT	2
FIGYELMÜKBÉ AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVII. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT	2
JOGSZABÁLYFIGYELŐ	3
ÉPÍTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI ÁGAZAT	3
IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT	3
AZ UKRAJNA TERÜLETÉN FENNÁLLÓ FEGYVERES KONFLIKTUSSAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGSZABÁLYFIGYELŐ.....	4
A KÚRIA HELYI ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉRINTŐ DÖNTÉSEI	4
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK	15
VÉDEKEZÉS A PARLAGFŰ ÉS AZ EGYÉB GYOMNÖVÉNYEK ELLEN.....	15
MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT AZ ÖNKORMÁNYZATOK KLÍMAALKALMAZKODÁSÁT TÁMOGATÓ ONLINE PLATFORM21	
MAGYAR-BAJOR TESTVÉRTÉLEPÜLÉSI KONFERENCIÁT RENDEZTEK ESZTERGOMBAN	24
KIEMELT FIGYELEM ÉS TÁMOGATÁSOK SEGÍTIK A LEMARADÓ TÉRSÉGEK FELZÁRKÓZÁSÁT	25
BUDAPEST ÉS A FŐVÁROSON KÍVÜLI RÉGIÓ NEM FEJLŐDNET EGYMÁS NÉLKÜL	26
A HATÉKONY KÖZIGAZGATÁSHOZ A RÉGIÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE VAN SZÜKSÉG	28
GAZDASÁGÉLÉNKÍTŐ PROGRAM SZAKMAI NAPJA A BELÜGYMINISZTERIUMBAN	29
FONTOS VÁLASZTÁSI HATÁRIDŐK JÁRNAK LE MÁJUS 31-ÉN.....	29
MÁJUS 22-ÉN ÜNNEPELTÜK A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG NAPJÁT	30
MEGNYÍLT A III. ÉPÍTÉSZETI NEMZETI SZALON KIÁLLÍTÁSA A MŰCSARNOKBAN	31
HORNUNG ÁGNES: A BÖLCSŐDÉKNEK FONTOS SZEREPE VAN ABBAN, HOGY A GYEREKEK A LEHETŐ LEGJOBB ESÉLYEKSEL INDULHASSANAK AZ ÉLETBE	33
AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓK HÉTKÖZNAPI SZUPERHŐSÖK.....	34
GONDOSÓRA A PATIKÁBAN.....	36
VÁLTOZNAK A KERÍTÉS ÉPÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI, SZIGORÍT A HATÓSÁG	36
SIKERÜLHET FŐSZEREPBEN MEGŐRIZNI AZ EMBERT?.....	37
AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAI A VÍZGAZDÁLKODÁSBAN	40
ÁSZ HÍREK	41
ÚJABB ELLENŐRZÉSI JELENTÉSEK ÉRHETŐEK EL AZ ÁSZ HONLAPJÁN.....	41
FÓKUSZBAN AZ IKIR – HELYI KÖZSZOLGÁLTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZER	42
ÚJONNAN CSATLAKOZTATOTT SZAKRENDSZEREK BEMUTATÁSA	42
FIGYELMÉBE AJÁNLJUK	44
LETÖLTHETŐ TANULMÁNYKÖTET A MAGYARORSZÁGI KISVÁROSOKRÓL.....	44
COMITATUS ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE 34. ÉVFOLYAM 248. SZÁMA.....	45
VÁLOGATÁS A LECHNER TUDÁSKÖZPONT ANYAGAI KÖZÜL	46
PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK	47
CITY-TO-CITY EXCHANGES FELHÍVÁS	47
PÁLYÁZNI LEHET FALUSI UTCÁK, JÁRDÁK, HIDAK, KERÉKPÁRUTAK FELÚJÍTÁSÁRA	48
IDÉN IS PÁLYÁZHATNAK AZ ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁGOK.....	48
PÁLYÁZATI HÍREK	49
HORNUNG ÁGNES: MAGYARORSZÁGON HISZNEK A TEHETSÉGEKBEN.....	49
MÁR 184 MILLIÓ ÚJ FÁT ÜLTETTÜNK ERDEINKBEN	50
ÉV VÉGÉRE ELÉRI AZ 56 EZRET A TELEPÜLÉSFÁSÍTÁSI PROGRAMBAN ELÜLTETETT FÁK SZÁMA	51
NAGY ISTVÁN: A HAZAI TELEPÜLÉSEK 11 SZÁZALÉKÁRA TERJED KI A NATÚRPARK MEGJELÖLÉS	52
NAGY ISTVÁN: 2500 KILOMÉTER KÜLTERÜLETI ÚT ÚJULT MEG AZ ORSZÁGBAN	54

SZERKESZTŐI ROVAT

FIGYELMÜKBÉ AJÁNLJUK AZ ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE KIADVÁNYUNK XXVII. ÉVFOLYAM 1. SZÁMÁT

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXVII. évfolyam 1. (2024. I. negyedévi) száma**.

A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon

www.kormany.hu →

Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium → Önkormányzati hatásköri jegyzék elnevezésű rovat).

The screenshot shows the website of the Ministry of Administration and Regional Development (Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium). The header includes the Hungarian coat of arms and the text 'MAGYARORSZÁG KORMÁNYA', along with navigation links for 'BIZTONSÁG', 'REZSIVÉDELEM', and 'CSALÁDVÉDELEM'. A search bar with 'EN' is also present. The main banner features a blue-tinted image of a building and the ministry's name. Below this, there is a profile for 'Dr. Navracsics Tibor', the Minister of Administration and Regional Development. A sidebar menu lists various sections: 'Hírek', 'Miniszter', 'Államtitkárok', 'Helyettes államtitkárok', 'Miniszteri biztosok', 'Önkormányzati hírlevelek', 'Pályázatok', 'Önkormányzati hatásköri jegyzék', and 'Háttérinformációk'. The main content area is titled 'ÖNKORMÁNYZATOK ELEKTRONIKUS HATÁSKÖRI JEGYZÉKE' and lists the '2024. I. negyedév' content, including 'Szerkesztési alapelvek', 'Tartalomjegyzék', 'Adóssághrendezési Bizottság - Pénzügyi ágazat', 'Jegyző - Agrár ágazat', 'Jegyző - Általános feladat- és hatáskörök', 'Jegyző - Belügyi ágazat', and 'Jegyző - Egészségügyi és társadalombiztosítási ágazat'.

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

JOGSZABÁLYFIGYELŐ

ÉPÍTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe:	
2024. évi XXVII. törvény egyes ingatlan-nyilvántartási tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról	
A jogszabály lényege:	
A jogszabály értelmében módosulnak az Étv.-ben a településfejlesztési terv és településrendezési terv készítési határidejére megszabott időpontok.	
Hatálybalépés:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
2024. május 13. és más időpontok	2024. évi 53. szám , 3268. o. (2024. május 10.)

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe:	
2024. évi XVII. törvény az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról	
A jogszabály lényege:	
A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása a jegyző tájékoztatási kötelezettségét módosítja. A jogszabály módosítja az Möt.-t is, amely biztosítja a 2024. június 9. és 2024. október 1. közötti időszakban is a jogszerű önkormányzati működést. A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása pedig jegyzőre vonatkozó felmentési tilalmat határozza meg a június 9-október 1. közötti időszakban.	
Hatálybalépés:	Magyar Közlönyben való megjelenés:
2024. május 10. és más időpontok.	2024. évi 52. szám , 3053. o. (2024. május 9.)

Lezárva: 2023. május 24.

A jogszabályok tervezetéhez tartozó indokolások nyilvánosságát a Magyar Közlöny mellékleteként, önálló sorozatban megjelenő Indokolások Tára biztosítja. Az egyes jogszabályok, valamint a hozzájuk tartozó indoklások megjelenése nincs összhangban. A **májusban** megjelent indoklások elérhetők a magyarkozlony.hu weboldalon, valamint a [Nemzeti Jogszabálytár](#) oldalain.

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

AZ UKRAJNA TERÜLETÉN FENNÁLLÓ FEGYVERES KONFLIKTUSSAL ÖSSZEFÜGGŐ JOGSZABÁLYFIGYELŐ

[109/2024. \(V. 9.\) Korm. rendelet](#)

az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 671/2021. (XII. 2.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről

A 671/2021. (XII. 2.) Korm. rendeletet módosító rendelkezések végrehajtottá váltak és hatályukat veszítették 2024. május 12. napján.

[105/2024. \(V. 9.\) Korm. rendelet](#)

a képkalkotó diagnosztikai eljárásokat érintő egyes veszélyhelyzeti szabályokról

Megjelent a Magyar Közlöny **2024. évi 52. számában.**

[95/2024. \(V. 3.\) Korm. rendelet](#)

a veszélyhelyzet idején a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni adó-visszaigénylésről

Megjelent a Magyar Közlöny **2024. évi 49. számában.**

Lezárva: 2024. május 28. (Magyar Közlöny 2024. évi 58. szám)

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

A KÚRIA HELYI ÖNKORMÁNYZATOKAT ÉRINTŐ DÖNTÉSEI

Szerkesztői üzenet:

A Kúria Önkormányzati Tanács döntéseinek teljes változatát – a korábbi gyakorlattól eltérően – nem tudjuk a kivonatokban hiperhivatkozásként közölni/megjeleníteni. Azon döntések, amelyek nem jelennek meg a Magyar Közlöny számaiban, az alábbi útvonalon érhetőek el: **Kúria honlapja (<https://kuria-birosag.hu/>) → Határozatok egyedi ügyekben → Önkormányzati ügyek.** Az Önkormányzati ügyek mappában megjelenés szerinti időrendben kerülnek fel a döntések. A Magyar Közlönyben megjelenő döntéseket továbbra is hiperhivatkozással fogjuk ellátni a könnyebb elérhetőség miatt. Megértésüket ezúton is köszönjük.

Az ügy tárgya: Helyi építési szabályzat - változtatási tilalom

A döntés elvi tartalma: [63] Változtatási tilalom a rendezési terv készítéséhez, vagy annak módosításához kapcsolható járulékos jogintézmény, ezért telektömbnél kisebb területi egységre nem rendelhető el.

[64] Ha az önkormányzati rendelet utóbb megalkotott és hatályba lépő más, magasabb szintű jogszabállyal ellentétessé válik, az önkormányzatnak módosítania kell a rendeletét.

Az ügy száma: Köf.5003/2024/5.

[Magyar Közlöny 2024./47. szám](#)

Az indítvány lényege: [1] Az ügyben érintett önkormányzat képviselő-testület 2023. december 11-én közmeghallgatást tartott a területén lévő új campussal kapcsolatos

fejlesztési kérdésekről. Ezt követően a 2023. december 11-i képviselő-testületi ülésen elfogadta a változtatási tilalom elrendeléséről szóló 41/2023. (XII. 11.) önkormányzati rendelet (Ör.), amelyet még aznap kihirdettek, a kihirdetés napján 23:30 órakor hatályba lépett.

[2] Az Ör. 1. §-ában az önkormányzat változtatási tilalmat rendelt el a belterületi ingatlanok területére. Az Ör. 2. §-a alapján a változtatási tilalom az e területre vonatkozó helyi építési szabályzatról szóló önkormányzati rendelet hatályba lépéséig, de legfeljebb az Ör. hatályba lépésétől számított három évig fennáll.

[3]Az Önkormányzat a változtatási tilalommal érintett terület vonatkozásában rendelkezik hatályos építési szabályzattal: a (Palotanegyed) Kerületi Építési Szabályzatról szóló önkormányzati rendelettel (PalotaKÉSZ) és az építési szabályzatról szóló önkormányzati rendelettel (KÉSZ) is, amely 2024. április 1-jén lépett hatályba.

[4] Az indítványozó a 2023. december 22-én kelt indítványában felhívta az önkormányzatot, hogy az Ör.-t semmisítse meg, figyelemmel arra, hogy az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXXVII. törvény (Étv.) 4. § (3a) bekezdésébe, 20. § (1) bekezdés a) pontjába, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (314-es Korm. rendelet) 20. § (7) bekezdésébe, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 7. § (2) bekezdésébe, és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 9. §-ába ütközik.

[5] A polgármester a törvényességi felhívásra adott válaszában tájékoztatta az indítványozót, hogy a képviselő-testület a felhívást a 2024. január 18-ai rendkívüli ülésen megtárgyalta, és az abban foglaltakkal nem értett egyet.

[6] Az indítványozó által kibocsátott törvényességi felhívás a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet (Tfvr.) 9. § b) c) pontja alapján eredménytelennek bizonyult, ezért az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján az indítványozó a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról döntött.

Részlet az indoklásból: [32] I. Az Önkormányzati Tanács először a változtatási tilalomra vonatkozó központi szabályozást tekintette át.

[33] Az Étv. alapján településrendezési eszközzel változtatási, telekalakítási és építési tilalom rendelhető el egy adott területen. Az Étv. 62. § (6) bekezdés alapján felhatalmazást kap a települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat) arra, hogy rendeletben állapítsa meg [5.] a településre elrendelt építési tilalmat, valamint változtatási tilalmat, továbbá megállapítsa [6.] helyi építési szabályzatát. A kerületi önkormányzatok ezzel felhatalmazást kaptak, hogy kerületi illetékességgel elrendelt építési tilalmat, valamint változtatási tilalmat rendeletben állapítsanak meg.

[35] A (2) bekezdés előírja, hogy a tilalmat a feltétlenül szükséges mértékre és időtartamra kell korlátozni, és azt haladéktalanul meg kell szüntetni, ha az elrendelésének alapjául szolgáló okok már nem állnak fenn. A tilalom felülvizsgálatát a helyi építési szabályzat felülvizsgálatával együtt el kell végezni. A (2a) bekezdés szerint a tilalmat külön önkormányzati rendelettel vagy – a (4) bekezdésben meghatározott indokból – hatósági határozattal kell elrendelni, módosítani és megszüntetni.

[36] Az Önkormányzat által elrendelhető tilalmakat illetően jelen esetben még a további központi szabályozási tárgyban meghozott jogszabályokra is figyelemmel kell lenni.

[37] Az Étv. 4. § (3a) bekezdése akként rendelkezik, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (Ngtv.) szerint „nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás során építési tevékenységgel érintett telekre, valamint az országos jelentőségű kulturális és sport rendeltetésű építmények telkére, valamint az azok közvetlen környezetébe tartozó telkekre vonatkozóan az ott megvalósítandó közérdekű beruházás érdekében, valamint a nemzetbiztonsági célú építmények telkére vonatkozóan a Kormány rendeletben megállapíthatja a beépítés szabályait, az egyedi építési követelményeket és a területrendezési szabályokat.”

[40] Az Ör. 1. § b) pontjában megjelölt ingatlan a 141-es Korm. rendelet 2. melléklet 41. sora alapján nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásnak, ingatlanfejlesztési helyszínnek minősül. A 141-es Korm. rendelet 6/l. § (1) bekezdése szerint e „beruházás esetében a 2. mellékletben foglalt táblázat B:41 mezőjében megjelölt telekre a beépítés szabályait és az egyedi építési követelményeket a (2) bekezdés állapítja meg, azzal, hogy ha a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés és az egyedi építési követelmények (2) bekezdésben meghatározott sajátos szabályaival ellentétes, vagy azzal össze nem egyeztethető előírást tartalmaz, akkor a településrendezési terv vagy az OTÉK ezen rendelkezéseit nem kell alkalmazni.”

[41] Megállapítható tehát, hogy a tilalmi rendelet hatályba lépésekor a szóban forgó beruházás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügynek minősült a 141-es és 195-ös Korm. rendeletek alapján, de sem a 141-es Korm. rendelet, sem a 195-ös Korm. rendelet nem tartalmaz az érintett ingatlanok tekintetében (más ingatlanok vonatkozásában sem) változtatási tilalomra vonatkozó, annak elrendelését/alkalmazását kizáró szabályozást.

[42] A Kúria által már korábban kiadott Köf.5017/2022/4. számú határozata szerint a KÉSZ egyes rendelkezései alkalmazhatóságának kizárása kormányrendeletben a rendeletalkotási jogkört önmagában nem korlátozza. A nem alkalmazhatóság nem teszi jogellenessé az adott szabályt előíró jogforrást, továbbá nem függeszti fel a felhatalmazást adó törvényi helyeket, jelen esetben az Étv. 62. § (6) bekezdését. A Kúria szerint helytálló a hivatkozás, hogy az alkalmazás meghatározott hatályú kizárása szokásos szabályozási technika, ami önmagában nem vezet a nem alkalmazható szabály törvényellenessé válásához. ([34][35] bek.)

[43] Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott Korm. rendeletek változtatási tilalomra vonatkozó eltérő szabályt nem tartalmaztak, az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy az Ör. megalkotása nem ezen a jogalapon ütközött más jogszabályba.

[44] II. Az indítványozó álláspontja szerint a változtatási tilalom telektömbnél kisebb településszerkezeti egységekre (önálló helyrajzi számmal jelölt építési telekre) nem rendelhető el, ezért az Ör. sérti a 314-es Korm. rendelet 20. § (7) bekezdés előírásait.

[45] Az Étv. 17. §-a értelmében a településrendezési feladatok megvalósítását sajátos jogintézmények biztosítják. Ilyen sajátos jogintézmények a b) pont szerint minősülő tilalmak.

[46] Az Étv. 21. § (1) bekezdése alapján „a helyi építési szabályzat – ideértve a kerületi építési szabályzatot is – készítésére vonatkozó írásos megállapodás megléte

esetén a helyi építési szabályzat – ideértve a kerületi építési szabályzatot is – készítésének időszakára azok hatálybalépéséig, de legfeljebb három évig az érintett területre a települési önkormányzat rendelettel változtatási tilalmat írhat elő.”

[47] A 314-es Korm. rendelet 20. § (6) bekezdése szerint kerületi építési szabályzat a kerület teljes közigazgatási területére, az együtt tervezendő területekre – amelyek összességében a kerület teljes közigazgatási területét lefedik –, külön az együtt tervezendő területre vagy területekre, és külön az együtt tervezendő területen, területeken kívüli kerületi közigazgatási területre, vagy külön a (7) bekezdésben meghatározott telektömbre, és külön a telektömbön kívüli kerületi közigazgatási területre készül. A (7) bekezdés értelmében „kerületi építési szabályzat telektömbre csak kivételesen készíthető, és akkor is csak 1:1000 méretarányú szabályozási tervvel, az bizonyos feltételek egyidejű fennállása esetében.”

[49] A 419-es Korm. rendelet 11. § (4) bekezdése alapján, ha a településre nem egy helyi építési szabályzat készül, a közigazgatási részterületekre a helyi építési szabályzat legalább településszerkezeti egységre, módosítása legalább telektömbre készül. Az önkormányzati rendeleti szinten szabályozható minimális területi egység definícióját a 419-es Korm. rendelet 2. § 22. pontja (településszerkezeti egység: a környezet sajátosságai, adottságai, karaktere szempontjából egy egységként kezelendő gyűjtőút vagy magasabb rendű út, vasútvonal, vízfolyás, természeti elem által határolt összefüggő településrész), valamint az Étv. 2. § 26. pontja (telektömb: a telkek olyan csoportja legalább hat telekkel, amelyet minden oldalról közterület, magánút vagy más beépítésre nem szánt terület határol) tartalmazza.

[50] E rendelkezések a helyi (kerületi) építési szabályzat vonatkozásban írják elő a legkisebb szabályozandó területként a telektömböt. A változtatási tilalom elrendelése a rendezési terv (HÉSZ) készítéséhez, vagy annak módosításához kapcsolható, járulékos jogintézmény. Azaz a kifejtett jogszabályi rendelkezésekből következően a változtatási tilalomról rendelkező önkormányzati rendelet is legalább telektömb nagyságú területet kell, hogy érintsen, azaz az Ör-ben a változtatási tilalom egyes ingatlanokra való elrendelése – a fentiek szerint – a 314-es Korm. rendelet 20. § (7) bekezdésébe ütközött, mivel a változtatási tilalmat telektömbnél kisebb területi egységre, ingatlanra rendeli el.

[54] III. Az indítványozónak az Ör. 523-as Korm. rendeletbe ütközését állító hivatkozásával összefüggésben a Kúria mindössze a következőkre mutat rá.

[55] Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot. Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

[56] A Jat. 2. § (1) bekezdése alapján a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie. A Jat. 2. § (4) bekezdésének b) pontja alapján az önkormányzati rendeletek megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály illeszkedjen a jogrendszer egységébe, d) pontja szerint pedig azt, hogy megfeleljen a jogalkotás szakmai követelményeinek.

[57] A Kúria Köf. 5017/2022/4. számú határozatában foglaltak szerint „az Alaptörvény és a Jat. hivatkozott rendelkezései alapján megállapítható, hogy ha az önkormányzati rendelet utóbb megalkotott és hatályba lépő más, magasabb szintű jogszabállyal ellentétessé válik, akkor az önkormányzatnak módosítania kell rendeletét.

A Kúria efelett öröködik az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdésén és a Kp. 12. § (2) bekezdés b) pontján alapulóan, miként arra a Köf.5.010/2019/5. számú határozat [17] pontjában hivatkozik”.

[58] Az Önkormányzati Tanács a fenti gyakorlatát követve jelen ügyben is azt állapította meg, hogy 2024. január 18-án – a képviselő-testület törvényességi felhívást megtárgyaló rendkívüli ülése napján – az 523-as Korm. rendeletnek a változtatási tilalom alkalmazását tiltó 2. § (1) bekezdése már hatályban volt. Erre figyelemmel az önkormányzatnak a még törvényesen megalkotott rendeletét is a jogbiztonság védelme érdekében hatályon kívül kellett volna helyeznie. Jelen esetben a Kúria azt állapította meg, hogy az Ör. már a megalkotásakor sem felelt meg a központi építésügyi jogszabályoknak.

[59] A képviselő-testületi ülésről készült jegyzőkönyv szerint azonban az Ör.-nek az 523-as Korm. rendelet december 23-án hatályba lépő rendelkezésébe ütközésének vizsgálata, illetve a más jogszabályba ütközés megállapítása miatt az Ör. módosítása/hatályon kívül helyezése fel sem merült, holott az, a fentiek szerint a képviselő-testület kötelezettsége lett volna.

[60] Továbbá az Ör. indítványozó által kért felülvizsgálatát a képviselő-testületnek arra figyelemmel is el kellett volna végeznie, hogy az önkormányzat a változtatási tilalommal érintett terület vonatkozásában 2023. december 14. napjától módosult kerületi építési szabályzattal rendelkezik, melynek 2024. április 1-jei hatályba lépésével az Ör. által elrendelt változtatási tilalom az Étv. 21. § (1) bekezdése erejénél fogva megszűnik, az Ör. jogrendszerből kivezetése válik szükségessé.

[61] Összegezve a fentieket, az Ör. más jogszabályba, az Étv. 17. § b) pontjába és a 314 -es Korm. rendelet 20. § (7) bekezdésébe ütközik, ezért azt a Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 146. § (1) bekezdése a) pontja alapján megsemmisítette. A hatályvesztés időpontját a Kp. 146. § (4) bekezdése alkalmazásával a jogbiztonság érdekében az Ör. hatálybalépése napjára, 2023. december 11-re visszamenőleges hatállyal állapította meg.

Alkalmazott jogszabályok: Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXXVII. törvény,

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény,

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet,

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet.

Az ügy tárgya: Fakivágás – kivágott fák pótlási mértéke

A döntés elvi tartalma: [33] A közterületi ingatlanon engedéllyel, vagy engedély nélkül végzett fakivágás esetén a pótlás mellett vagy helyett kompenzációs intézkedésként a károsult környezeti elem becsült költségével egyenértékű pénzbeli megváltás is előírható.

[34] Az a személy, aki közterületi ingatlanon fakivágási engedéllyel vagy fakivágási engedély nélkül fát vág ki – mint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) szerinti környezethasználó – a kompenzációs intézkedés alanya lehet.

Az ügy száma: Köf.5004/2024/6.

Az indítvány lényege: [1] Az indítványozó előtt folyamatban lévő közigazgatási per felperese engedély nélkül levágta az ingatlan előtti önkormányzati közterületen álló három japán akác koronáját. Az önkormányzat polgármestere (elsőfokú közigazgatási szerv) a 2023. július 13. napján kelt határozatával kötelezte a felperest 6 db előnevelt díszfa ültetésére, valamint 2.497.500 forint összegű kompenzáció megfizetésére az önkormányzat képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló önkormányzati rendelete (Ör.) alapján.

[2] A döntés megállapította, hogy az alapügy felperese a fákat jelentős mértékben csonkította, és az Ör. 25. § (6) bekezdése alapján a fák jelentős csonkítása a fakivágással egy tekintet alá esik. Az elsőfokú közigazgatási hatóság eljárása és a faültetésre, valamint kompenzációra kötelezés az Ör. 25. § (8)-(10) bekezdésén alapult. Az Ör. 21. § (3) bekezdés első mondata írja elő a kivágott fák pótlásának kötelezettségét, az alapügy felperesének kötelezését pedig az Ör. 3. § 12. pontja tette lehetővé, mert bár az alapügy felperese az ingatlanok nem tulajdonosa, ám az a személy, aki a közterületen álló fát engedély nélkül kivágta.

[3] Az alapügy felperese fellebbezésére eljáró önkormányzat Képviselő-testülete, mint az alapügy alperese a 2023. szeptember 21. napján kelt, határozatával az elsőfokú hatóság határozatát helybenhagyta.

[4] Az alapügy felperese keresetlevelet nyújtott be a Törvényszékhez, melyben a másodfokú határozatnak az elsőfokú közigazgatási határozatra is kiterjedő megsemmisítését kérte. A keresetlevelében hivatkozott többek közt arra, hogy az Ör. a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) 102/A. § (2) bekezdésébe, valamint a 48. § (2) bekezdésébe ütközik. Előadta, hogy az Ör. a kompenzáció megállapítását első fokon a polgármester hatáskörébe utalja, ez azonban ellentétes a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 8. § (4) bekezdésével. Mindez egyúttal az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdésének (jogszabályi hierarchia elve) és a B) cikk (1) bekezdésének (jogállamiság elve) a sérelmét is eredményezi. Kifogásolta még, hogy az Ör.-ben szereplő Kvt. 46. § (1) bekezdés c) pontja és Kvt. 48. § (2) bekezdése nem adnak szabályszerű felhatalmazást az önkormányzatnak a jogalkotásra. Mindezek alapján kérte, hogy a bíróság egyrésztől kezdeményezzen eljárást az Alkotmánybíróság előtt, valamint a Kúria előtt is az Ör. más jogszabályba ütközése miatt. Az alapügy alperese a jogszabályi határozatára hivatkozással a kereset elutasítását kérte.

Részlet az indoklásból: [16] Kúria Önkormányzati Tanácsának a bírói indítványban foglaltak alapján abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a közterületi ingatlanon engedély nélküli fakivágás, mint jogellenes cselekményt követő pótlási és kompenzáció fizetési kötelezettség kiszabására önkormányzati rendeletben van-e lehetőség, s ha igen akkor kivel szemben.

[17] Az Ör. vitatott rendelkezése: „fapótlásra kötelezett személy vagy szervezet: nem közterületi ingatlanon a fakivágással érintett ingatlan tulajdonosa vagy tulajdonosai, közterületi ingatlanon a fakivágási engedéllyel vagy fakivágási engedély nélkül fát kivágott személy vagy szervezet”

[19] A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdése a közterületen lévő fák kivágása esetén szabályozza a pótlási kötelezettség teljesítését. A (4) bekezdése értelmében „amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a jegyző által kijelölt más ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni.

Amennyiben ilyen ingatlan a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használót a települési önkormányzat által rendeletben meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.”

[20] A Kúria Önkormányzati Tanácsa által már korábban meghozott határozataiban (Köf.5.037/2018/4., Köf.5.001/2019/4., Köf.5.008/2023/4. majd legutóbb a Köf.5.018/2023/4.) a Kvt. 102/A. § (2) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontjai és a Korm. rendelet 8. § (4) bekezdés rendelkezéseinek alapulvételével már kimondta, hogy „kompenzációs intézkedés rendeletben történő előírására az önkormányzat jogszabályi felhatalmazással bír, mely intézkedés mibenlétét és formáit, valamint az engedély nélküli fakivágás esetén alkalmazható szankciót a jogszabály nem határozza meg, ezért az önkormányzat származékos jogalkotási jogkörében szabadon dönthet annak lehetséges formáiról.” Bár az idézett ügyekben a vitatott szabályozás nem közterületen ültetett fa kivágását követő kompenzációs díj előírására vonatkozott, a magasabb szintű azonos felhatalmazó rendelkezésekre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa irányadónak tekinti a közterületen kivágott fás szárú növényekkel kapcsolatban is. Azaz a kompenzációs intézkedésként pénzbeli megváltás előírása önmagában nem jogszabálysértő.

[21] A Kúria emlékeztet arra, hogy a jogellenes cselekmény jogkövetkezménye a jogsértés súlyával arányban álló közigazgatási bírság kiszabása (környezetvédelmi bírság) lehet, melynek kiszabására 2018. január 1-et követően a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 142/C. § (1) és (2) bekezdésének szabályai adnak felhatalmazást az önkormányzat számára. A két jogintézmény, azaz a kompenzáció (megállapítása), és a bírság (kiszabása) tehát nem szabályozható azonos feltételek mentén, tekintettel arra, hogy eltérő a céljuk, ebből következően a mértékük is.

[22] Ugyanakkor fontos azt is hangsúlyozni, hogy a kompenzáció nem tartalmazhat az engedély nélküli fakivágás, mint jogellenes cselekmény esetén alkalmazható egyéb szankciót, mely a közterületen történő kivágás esetében is ekként értelmezhető.

[23] A Kúria az Önkormányzat hivatkozása kapcsán kiemeli, hogy a nem közterületi ingatlanon álló fa engedéllyel, illetve anélkül történő kivágására és pótlására vonatkozóan tett megállapításokat, így az önkormányzat védírában kiragadott ítéleti megállapítások a teljes jogi szabályozás figyelembevételével értelmezendők.

[24] A Kvt. 48. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg. E törvényi felhatalmazás alapján alkotta meg az önkormányzat az Ör.-t.

[25] E törvényhelyhez fűzött jogalkotói indokolás szerint a fővárosi önkormányzat a törvényi felhatalmazással nem élt és nem alkotott rendeletet Budapest területére a fás szárú növények tulajdonjogot korlátozó előírásairól. A törvénymódosítás ebben lehetővé teszi, hogy a kerületi önkormányzatok a helyi adottságokat szem előtt tartva biztosítsák közigazgatási területeiken belül a fás szárú növények védelmét.

[26] Az indítványozó által vitatott Ör. 3. § 12. pontja lényegében fogalom meghatározást tartalmaz, s nem kötelezettséget előíró normatív szabály. Az indítványozó álláspontja szerint a Kvt. alapján a kötelezettség alanya a közterület használója, illetve a közműfektetés kivitelezője lehet. Így a Kúria azt vizsgálta, hogy az Ör. 3. § 12. pontja hogyan viszonyul a magasabb jogszabályok által meghatározott fogalmakhoz.

[27] A Ktv. 2. § (1) bekezdés b) pontja szerint a törvény hatálya kiterjed az e törvényben meghatározottak szerint, a környezetet igénybe vevő, terhelő, veszélyeztető, illetőleg szennyező tevékenységre. A (2) bekezdés b) pontja ezt tovább bontja akként, hogy akik vagy amelyek az (1) bekezdés b) pontja szerinti tevékenységet folytatnak vagy folytatják környezethasználónak minősülnek.

[28] A Korm. rendet 8. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a közterületen lévő fás szárú növény kivágását követő 1 éven belül a használó köteles gondoskodni a növény helyben történő szakszerű pótlásáról. A (4) bekezdése szerint pedig amennyiben a fás szárú növény pótlása a földrészlet adottsága miatt nem vagy csak részben teljesíthető, a pótlást a jegyző által kijelölt más ingatlanon történő telepítéssel kell teljesíteni. Amennyiben ilyen ingatlan a település beépítettsége miatt nem jelölhető ki, a jegyző a használót a települési önkormányzat által rendeletben meghatározott kompenzációs intézkedés megtételére kötelezi.

[29] A használó fogalmát közvetlenül a Korm.rendelet nem adja meg, de a 2. § (4) bekezdése alapján az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, vagy az ingatlanon lévő fás szárú növényekkel bármely jogviszony alapján rendelkezni jogosult értendő alatta.

[30] Az Ör. lényegében a Kvt-ben és Korm. rendeletben foglaltakat bontja tovább, amikor a használó fogalmát értelmezi a „fapótlásra kötelezett személy vagy szervezet” alatt úgy, hogy az a közterületi ingatlanon a fakivágási engedéllyel vagy fakivágási engedély nélkül fát kivágott személy vagy szervezet. E személy, aki nem az ingatlan tulajdonosa a Kvt. értelmében a környezetet igénybe vevő, terhelő, veszélyeztető, illetőleg szennyező tevékenységet folytató személy. Erre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa úgy ítélte meg, hogy az Ör. nem tágítja ki, hanem épp ellenkezőleg, pontosítja, meghatározza azt a személyi kört, akivel szemben jogkövetkezmény alkalmazható. Amennyiben az indítványozó érvelése elfogadható lenne, úgy közterületen történő engedély nélküli fakivágás esetén csak az önkormányzat saját magát szankcionálhatná.

[31] A Kúria hangsúlyozza, hogy a bírói kezdeményezés intézményének alkalmazása a bíró meggyőződésének függvénye, következésképpen az nem a peres fél jogérvényesítésének, hanem a bírónak az eljárásjogi eszköze. A Kúria kizárólag az indítvány keretei között járt el tekintettel arra, hogy jelen ügyben a bírói kezdeményezés csak az Ör. 3. § 12. pontjának vizsgálatát és megsemmisítését kérte az egyedi ügyben való alkalmazhatóság kapcsán. Így nem vizsgálhatta az Ör. által meghatározott kompenzációs intézkedés jellegét, illetve azt sem, hogy az Ör. szabályszerűen telepítette-e a polgármesterre a kompenzációs intézkedés megtételére való kötelezést.

[32] Mindezek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa az Ör. 3. § 12. pontjának közterületi ingatlanokra vonatkozó fordulatát nem találta más jogszabályba ütközőnek. Így a fent kifejtett indokok alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 142. § (2) bekezdése alapján a bírói indítványt elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény,

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény,

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet.

Az ügy tárgya: Telekadó mértéke

A döntés elvi tartalma: [38] Amennyiben egy önkormányzati rendelet nem ellentétes más jogszabállyal, úgy az ennek megállapítására irányuló indítvány elutasításának van helye.

Az ügy száma: Köf.5005/2024/3.

Az indítvány lényege: [1] Az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő per (alapügy) felperese 2003. decemberétől kezdődően tulajdonosa a „felülvizsgálat alatt” található, az ingatlan-nyilvántartásban „kivett beépítetlen terület” megnevezéssel nyilvántartott ingatlanoknak. Az ingatlanok után az önkormányzat képviselő-testületének a telekadóról szóló önkormányzati rendelet (Telekadó rendelet) alapján a tekeadó – az önkormányzati rendeletben foglalt mentességekre való hivatkozás nélkül – bevallotta.

[2] Az önkormányzat jegyzője (elsőfokú adóhatóság) a telekadót kivetéssel megállapította, melyet a tulajdonos megfizetett.

[3] Kormányhivatal kormány megbízottja törvényességi felhívást tett az érintett önkormányzat felé, mivel az álláspontja szerint a Telekadó rendelet a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 7. § b) és f) pontja szerinti adómegállapítási követelményeket megszegve, eltérő adóalapot határozott meg az építményadó és a telekadó esetében, 2016. január 1. napját követően ugyanis az építményadó alapját az önkormányzat Képviselő-testületének az építményadóról szóló önkormányzati rendelet (Építményadó rendelet) a hasznos alapterület, míg a telekadó alapját a telek korrigált forgalmi értéke határozta meg.

[4] Az önkormányzat a Telekadó rendelet 3. §-át az önkormányzati rendeletével (Mód1.) – 2018. január 1-jei hatállyal – a törvényességi felhívás alapján módosította, a telekadó alapjaként a telek m²-ben számított területét meghatározva. Az építményadó alapját a módosítás nem érintette.

[5] Az önkormányzat az önkormányzati rendeletével (Mód2.) az Építményadó rendeletet úgy módosította, hogy az adó alapja a 2016-2017. években – az általános m² alapú számítástól eltérően – az építmény korrigált forgalmi értéke. Kiegészítette továbbá az Építményadó rendeletet azzal, hogy amennyiben az adótárgyra az adóhatóság 2016-2017. évekre m² alapon már megállapította az adót, az adóalany ezen időszakra adóbevallást, illetve adatbejelentést nem kell tennie, az adóhatóságnak pedig a korrigált forgalmi érték alapján az adót nem kell megállapítania. A Mód2. hatályba lépését követően a 2016. évre és a 2017. évre megállapított adó nem lehet magasabb, mint a m² alapon egyébként számítandó adó összege.

Részlet az indoklásból: [22] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 141. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A Kp. 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 37. § (1) bekezdés f) pontja szerint az indítványnak tartalmaznia kell a közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet, az annak alapjául szolgáló tények, illetve azok bizonyítékai előadásával. Ha törvény másképp nem rendelkezik, az Önkormányzati Tanács az önkormányzati rendelet vizsgálatát az indítvány és a védirat keretei között végzi el.

[23] A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 7. § b) pontja szerint az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy a vagyoni típusú adók körében az épület, épületrész és telek utáni adót egységesen – tételes összegben vagy a korrigált forgalmi érték alapulvételével – határozhatja meg.

[24] A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény Jat. 2. § (4) bekezdés b) pontja alapján a jogszabályok megalkotásakor biztosítani kell, hogy a jogszabály illeszkedjen a jogrendszer egységébe.

[25] Az indítvány elbírálása során a Kúria Önkormányzati Tanácsának azt kellett vizsgálnia, hogy 2016-2017. adóévekre a Telekadó rendelet és az Építményadó rendelet az adót – a Htv. 7. § b) pontjában foglalt kötelezést betartva – egységesen határozza-e meg.

[26] A Telekadó rendelet Mód1. hatályba lépését (2018. január 1-et) megelőző rendelkezései az adó alapját – az Építményadó rendelet akkori rendelkezéseivel szemben – korrigált forgalmi érték szerint határozta meg, így az nem volt egységes. A Mód1. a jövőre vonatkozóan ezt egységessé tette, így mind az építményadó, mind a telekadó tekintetében az adó alapja a m²-ben számított terület volt. A Mód1. 2. §-a szerint „[e]z a rendelet 2018. január 1-jén lép hatályba” azonban, a Mód1. nem rendelkezett a folyamatos ügyekről, nem érintette a vizsgált 2016-2017. évekre vonatkozó adóalap-számítást semmilyen módon.

[27] A Mód2. által beiktatott 6. § (3) bekezdés szerint „[a]z adó alapja a 2016 -2017. években – az (1) bekezdéstől eltérően – az építmény korrigált forgalmi értéke”, így a Mód2. visszaható hatállyal szabályozta az építményadó számítási módját. Mivel a 2016-2017. adóévekben a Telekadó rendelet is a korrigált forgalmi értéken alapult az építményadó számítási módja visszamenőleg ehhez igazodott. A Mód2. által a 2016-2017. adóévekben mindkét vagyoni típusú adó egyaránt a korrigált forgalmi érték alapján rendelte kiszámítani az adó alapját, megszüntetve ezáltal a Htv. 7. § b) pontja [Építményadó rendelet 6. § (3) bekezdés] sérelmét.

[28] A Kúria ezt követően azt vizsgálta meg, hogy a Mód2. által alkalmazott visszamenőleges szabályozás a Jat. szabályaiba ütközik-e. A Jat. nem általában véve tiltja a visszamenőleges jogalkotást, erre vonatkozóan a Jat. 2. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.

[29] Az Építményadó rendelet 8/A. § (1) bekezdése szerint, amennyiben az adótárgyra az adóhatóság 2016-2017. évekre az általános rendelkezések alapján már megállapította az adót, az adóalanyoknak ezen időszakra adóbevallást, illetve adatbejelentést nem kell tennie, az adóhatóságnak pedig az adót nem kell megállapítania. A (2) bekezdés kimondja továbbá, hogy az építményadóról szóló 35/1995. (XII.15.) önkormányzati rendelet (új ablakban nyílik meg) módosításáról szóló 43/2022. (XI. 24.) önkormányzati rendelet (új ablakban nyílik meg) hatályba lépését követően a 2016. évre és a 2017. évre megállapított adó nem lehet magasabb, mint a 6. § (1) bekezdés (új ablakban nyílik meg) és a 7. § (1)-(3) bekezdés (új ablakban nyílik meg) alapján egyébként számítandó adó összege.

[30] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a Mód2. új kötelezettséget nem állapított meg, továbbá az Építményadó rendelet 8/A. §-a azt a célt szolgálja, hogy a Mód2. által bevezetett módosítások folytán a korábbi – építményadó – kötelezettségek ne váljanak terhesebbé, tehát az Építményadó rendelet Mód2. által beiktatott 6. § (3) bekezdése és 8/A. §-a nem ütközött a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába. Kiemelendő továbbá, hogy a Mód2. nem érintette a 2016-2017. évekre fizetendő telekadó mértékét.

[31] A kifejtettekkel szemben megállapítható, hogy mind a Telekadó rendelet, mind az Építményadó rendelet az indítvánnyal érintett 2016-2017. évekre az adó alapját egységesen, az ingatlan korrigált forgalmi értéke alapján határozza meg, így

nem ütközik sem a Htv. 7. § b) pontjába, sem a Jat. 2. § (4) bekezdésébe. A Kúria hangsúlyozza, hogy nem arra volt törvényi tilalom, hogy a 2016-2017. adóévekre az önkormányzat a korrigált forgalmi érték alapján határozza meg a telekadó alapját, hanem arra, hogy az adó alapja az építményadótól eltérő számítási módon alapuljon. Jelen ügyben az önkormányzat – a Htv. 7. § b) pontjába ütközés észlelését követően – mindent megtett a törvénysértés kiküszöbölésére, utolsó lépésként a Mód2. útján végül egy olyan megoldást vezetett be, amely aggálymentesen kiküszöbölte a Htv. 7. § b) pontjának sérelmét.

[32] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványban foglaltakra tekintettel utal arra, hogy a Htv. 22. § a) pontja a telekadónak a telek m²-ben számított területe alapján való megállapítása esetére határozza meg az adómérték felső határát, azonban ezzel szemben a telekadó alapja a vizsgált időszakban nem vitatottan a telek korrigált forgalmi értéke volt, melyre vonatkozóan a Htv. 22. § b) pontja külön felső határt állapít meg a korrigált forgalmi érték 3%-ában. Mindezért annak önmagában jelentősége nem lehetett, hogy a Htv. keretei között meghatározott adó összege az adóalap jogszabályi változása folytán magasabb lett, figyelemmel arra is, hogy a Htv. szerinti maximális adómértéket a Telekadó rendelet vizsgált 3. § (2) bekezdése nem haladta meg.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a fenti indokok alapján az indítványt elutasította.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény,

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény,

A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény.

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

VÉDEKEZÉS A PARLAGFŰ ÉS AZ EGYÉB GYOMNÖVÉNYEK ELLEN

Tisztel Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

2024. évben is kiemelt feladat a parlagfű mentesítés.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 17. § (1) bekezdés c) pontja szerint *a termelő, illetve a földhasználó köteles...az a) pont alá nem tartozó egyéb károsítók (nem zárlati és nem vizsgálatköteles nem zárlati károsítók) ellen védekezni, ha azok más, különösen a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyeztetik, valamint figyelembe venni az integrált növénytermesztés alapelveit, továbbá a környezet és a természet védelmét.*

Az Éltv. 17. § (4) bekezdés szerint: *„A földhasználó köteles az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.”*

Ahogy arra korábban is felhívtuk a figyelmet, már Magyarországon is megjelent az eddig hazánkban ritka parlagfű változat, az *Ambrosia artemisiifolia* var. *artemisiifolia*, melynek virágzása korábban kezdődik, mint a széles körben elterjedt parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia* var. *elatior*) virágzása.

Ez a változat képes már június első napjaiban is virágot hozni, azonban szerencsére még mindig csak a parlagfűvel fertőzött területek alacsony százalékában, lokálisan fordul elő. Megjelenése amiatt veszélyes, mert a korai virágzás egy hosszabb generatív időszakot, több magképződést és annak megérlelését teszi lehetővé. Emiatt az elterjedése gyors lehet, ami humán egészségügyi problémákat is okozhat, mivel így már egy hónappal korábban jelenik meg a parlagfű pollenje a levegőben.

Fentiek alapján a termelők illetve a földhasználók egész évben kötelesek védekezni földterületükön a károsítók és a parlagfű ellen, amely védekezési kötelezettség nemcsak a zárlati és vizsgálatköteles nem zárlati károsítókra, hanem egyéb károsítókra is kiterjed.

Egyéb károsítók azok a rovarkártevők, kórokozók, gyomnövények, amelyek a földhasználó kultúrnövényein (pl. gyümölcsfáin), illetve ingatlanán felszaporodva könnyen gócponttá válhatnak, és onnan kiindulva a szomszédos művelt területeken a kultúrnövények termelékenységét, fenntartását veszélyeztetik, mivel az ellenük való védekezés a visszafertőződés következtében gyakorlatilag lehetetlen.

Az allergén gyomnövényekről a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ oldalán hasznos kiadványok állnak rendelkezésre:

<https://efop180.antsz.hu/tajekoztatok-kornyezeteu/tajekoztatok-kornyezeteu-tajekoztatok.html>

Parlagfű, mellette a szintén allergén kanadai aranyvessző

Belterületi, károsítókkal fertőzött terület esetében a hatósági ellenőrzés lefolytatására, annak keretében a helyszíni szemle megtartására a jegyző jogosult, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kijelölő rendelet) 25. § b) pontja alapján: *Élelmiszerlánc-felügyeleti szervként a jegyző jár el az Éltv. ... 50. § (1) és (4) bekezdése alapján belterületen, a növényvédelmi tevékenység keretében, a károsítók elleni védekezési kötelezettség betartásának ellenőrzése, illetve a közérdekű védekezés elrendelése tekintetében.*

A hatósági eljárás menete parlagfűvel fertőzött, belterületi ingatlan esetében

A helyszíni ellenőrzés lefolytatása bejelentés alapján, vagy hivatalból történhet. A parlagfű elleni védekezési kötelezettség teljesítésének helyszíni ellenőrzésről történő előzetes értesítés az Éltv. 50. § (4) bekezdése alapján mellőzhető.

Amennyiben a helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy a belterületi ingatlan használója nem tett eleget az Éltv. 17. § (4) bekezdésben előírt parlagfű elleni védekezési kötelezettségének, és a területen virágbimbós, vagy attól fejlettebb állapotú parlagfű található, a jegyző a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyvet vesz fel a helyszíni ellenőrzésről.

Parlagfű korai virágbimbós állapotban (fotó:Nébih)

Parlagfű teljes virágzásban (fotó: Nébih)

A jegyzőkönyv formanyomtatvány letölthető a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) honlapjáról:

https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/511975/Jegyzokonyv_minta_2013_04_15.pdf.

A jegyzőkönyv elkészítését követően, amennyiben szükség van rá be kell szerezni a földhasználó/tulajdonos adatait az ingatlanügyi hatóságtól.

Amennyiben a hatósági ellenőrzés alapján a jegyző megállapítja, hogy a belterületi ingatlan parlagfűvel fertőzött, az Éltv. 50. § (4) bekezdése alapján el kell rendelni a közérdekű védekezést.

Ha a parlagfűvel fertőzött ingatlanon kultúrnövény is található, és a parlagfű elleni közérdekű védekezést a kultúrnövény károsodása nélkül nem lehet elvégezni, akkor a parlagfű elleni közérdekű védekezés csak abban az esetben rendelhető el, ha a parlagfűvel való felületi borítottság a 30%-ot meghaladja (Éltv. 50. § (7) bekezdés).

Amennyiben a helyszíni ellenőrzés során megállapításra és a jegyzőkönyvben rögzítésre kerül, hogy a területen a parlagfű még száras-leveles állapotban van, hatósági eljárás nem indítható, ugyanakkor az érintett ingatlan földhasználójának figyelmét fel lehet hívni a parlagfűmentesítési kötelezettségre.

Parlagfű száras-leveles állapotban (fotó: Nébih)

Az Éltv. 60. § (1) bekezdés c) pontja alapján növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal a földhasználóval/tulajdonossal szemben, aki a parlagfű elleni védekezési kötelezettségét elmulasztja. A hatóságnak a parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztásának megállapítása során nincs mérlegelési lehetősége, az illetékes vármegyei kormányhivatalnak (a továbbiakban: NTO), mint a kijelölő rendelet 18. § (1) bekezdés c) pontja szerint hatáskörrel rendelkező élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek ki kell szabnia a növényvédelmi bírságot.

A növényvédelmi bírság kiszabása iránti eljárás lefolytatása érdekében a közérdekű védekezés elrendelését követően a jegyző az ügyben keletkezett összes iratot továbbítja az illetékes NTO-nak.

Iránymutatás egyéb károsítóval fertőzött, belterületi ingatlan esetében lefolytatandó eljárás menetéről

A helyszíni ellenőrzésről az ügyfél előzetes értesítése akkor mellőzhető, ha az veszélyezteti a szemle eredményességét, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 68. § (2) bekezdése alapján. Az ügyfél távolléte azonban az Ákr. 68. § (3) bekezdése szerint nem akadályozza a szemle megtartásának.

Amennyiben a helyszíni szemle során derül ki, hogy a területen nem parlagfű, hanem olyan károsító található, amely a szomszédos termelők növénytermelési, növényvédelmi biztonságát vagy az emberi egészséget bármely módon veszélyezteti, nem szükséges a Vhr. 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyv formanyomtatvány használata, **a helyszíni szemléről az ügyfél jelenléte esetén jegyzőkönyvet, egyéb esetben feljegyzést kell készíteni**, az Ákr. 78. § (1) bekezdése szerint.

Ezt követően a földhasználót fel kell szólítani, hogy védekezési kötelezettségének tegyen eleget. Az Éltv. **48. § (1) bekezdés h) pontja** alapján védekezésre kötelezés iránt az NTO intézkedhet, a jegyző által átadott jegyzőkönyv alapján. A védekezésre, mentesítésre kötelezésről az NTO – a védekezési kötelezettség teljesítésére vonatkozó határnap kijelölésével – határozatot hoz.

Az NTO a védekezést, mentesítést elrendelő határozatot másolatban megküldi a jegyzőnek, mivel a védekezés, mentesítés elvégzésének ellenőrzése a jegyző feladata, a 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 25. § b) pontja alapján.

Ha a hatóság által elrendelt kötelező védekezést a földhasználó az előírt határidőig nem végezte el, a jegyző közérdekű védekezést rendel el, valamint a kötelező védekezés elmulasztásáról az ellenőrzésről készített jegyzőkönyvvel, feljegyzéssel értesíti az NTO-t. A közérdekű védekezés költségeinek megállapításáról és igényléséről a jegyző rendelkezik.

Az NTO – a parlagfűvel fertőzött belterületi ingatlanokkal kapcsolatos hatósági eljáráshoz hasonlóan – a jegyző értesítése alapján növényvédelmi bírságot szab ki a védekezési kötelezettséget elmulasztó földhasználóval szemben.

A lakossági bejelentések kezelése

A hatóság által hivatalból folytatott ellenőrzések mellett, a parlagfűvel fertőzött területek felderítésében az állampolgárok is aktívan közreműködnek. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján bejelentéseikkel jelentős mértékben hozzájárultak a hatósági tevékenység eredményességéhez, és a parlagfű elleni hatékony védekezéshez.

Idén is működik a **Parlagfű Bejelentő Rendszer** (a továbbiakban: PBR), amely az eljáró hatóság azonnali tájékoztatása folytán megkönnyíti a jelentős számú lakossági bejelentés kezelését. A PBR az alábbi linken érhető el <https://pbr.nebih.gov.hu>, továbbá a Google Play áruházból, illetve az App Store-ból letölthető az okostelefonra fejlesztett PBR applikáció is.

A lakossági felhasználók a rendszerben megjelölik a bejelenteni kívánt parlagfűvel borított területet – illetve az okostelefon helymeghatározója segítségével rögzítik a folt helyét – , amely alapján a PBR automatikusan továbbítja a bejelentés valamennyi lényeges adatát az eljárásra jogosult hatóságnak: **belterület esetében** – e-mailen keresztül – **a területileg illetékes jegyzőnek**, külterület esetében pedig – a Parlagfű Információs Rendszeren keresztül – a területileg illetékes ingatlanügyi hatóságnak .

Az Éltv. 32. § (4a) bekezdése alapján:

„A 17. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettséggel összefüggésben tett közérdekű bejelentés esetében 5 napon belül kell a helyszíni ellenőrzést lefolytatni és a közérdekű bejelentést elbírálni.”

Ha egy területre vonatkozóan bejelentés érkezik, akkor **az eljárásra jogosult hatóságnak 5 napon belül el kell végeznie a területen az** ellenőrzést, amennyiben a bejelentés megalapozottnak bizonyul (a területen virágbimbós állapotú vagy annál fejlettebb parlagfű van), a Vhr. 3. § (5) bekezdése szerinti jegyzőkönyv felvételére kerül sor és megindul a hatósági eljárás.

Amennyiben a bejelentés nem belterületi ingatlant érint, úgy a jegyzőnek haladéktalanul fel kell vennie a kapcsolatot a külterületi ingatlanon helyszíni ellenőrzés lefolytatására jogosult illetékes vármegyei kormányhivatal földhivatali osztályával.

A panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény (a továbbiakban: panasztörvény) 4. § (3) bekezdés alapján *„Az azonosíthatatlan személy által tett panasz vagy közérdekű bejelentés vizsgálatát az eljárásra jogosult szerv mellőzi”*. A PBR-be bejelentést rögzítő személyek nem tekinthetők azonosíthatatlan bejelentőknek, ugyanis nevüket és elérhetőségüket a PBR-be történő belépéshez meg kell adni (regisztrálni kell).

A panasztörvény 5. § (2) bekezdésének megfelelően a bejelentés alapján lefolytatott hatósági ellenőrzésnek nagyon fontos eleme a bejelentő felé történő folyamatos visszajelzés, és a hatóság által tett intézkedésekről való megfelelő tájékoztatás. Ugyanakkor a PBR működésének tapasztalatai alapján több esetben előfordult, hogy a bejelentés kivizsgálása megkezdődött, viszont a PBR-ben a státuszváltoztatás elmarad, így a bejelentő nem észleli a bejelentésével kapcsolatos intézkedést.

A bejelentés rögzítésekor a bejelentők sok esetben maguk kérik adataik zárt kezelését, ilyenkor pedig a bejelentés a bejelentő adatainak mellőzésével kerül továbbításra a jegyző felé, akinek így nem áll módjában a bejelentés kivizsgálásáról közvetlenül a bejelentő felé tájékoztatást adni.

Ezért annak érdekében, hogy a PBR-t kezelő ügyintéző tudja módosítani a bejelentés státuszát – amely egyúttal a bejelentő megfelelő tájékoztatását is biztosítja – ezúton is kérjük a jegyzőket arra, hogy ha egy PBR-en keresztül érkezett bejelentés alapján eljárást folytatnak, annak eredményéről küldjenek tájékoztatást a pbr@nebih.gov.hu e-mail címre. A tájékoztatás lehet egy egyszerű szöveges e-mail is, amely magában foglalja a PBR azonosítót, és a megtett intézkedés rövid leírását.

A parlagfű elleni védekezési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatos eljárásra vonatkozó bármilyen további kérdésben a pbr@nebih.gov.hu e-mail címen állunk rendelkezésükre. További hasznos tájékoztatót olvashatnak a Nébih parlagfűvel kapcsolatos tematikus aloldalán, az alábbi linkre kattintva:

<https://portal.nebih.gov.hu/parlagfu>

Mindannyiunk közös érdeke a parlagfű elleni hatékony fellépés. Segítsünk allergiás embertársainkon a pollenszóródás mérséklésével, melynek alapja a megfelelő parlagfűmentesítés!

Nagyon köszönjük az eddigi és további együttműködésüket a parlagfű elleni védekezésben!

Készítette: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság

---

MEGKEZDTE MŰKÖDÉSÉT AZ ÖNKORMÁNYZATOK KLÍMAALKALMAZKODÁSÁT TÁMOGATÓ ONLINE PLATFORM

Az online platform létrehozására az Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért című **LIFE LOGOS 4 WATERS** projekt keretében került sor, amelynek átfogó célkitűzése az önkormányzatok támogatása a klímaalkalmazkodáshoz szükséges képességek fejlesztése, a klímakormányzás fejlesztésének elősegítése települési és vízgyűjtő szinten, valamint a természetes vízmegtartó megoldások alkalmazási lehetőségeinek és szerepének bemutatása. Ehhez kapcsolódóan kiemelt cél minden olyan eszköz számbavétele és egy helyen történő összegyűjtése, amellyel az önkormányzatok klímaváltozással szembeni sérülékenysége mérsékelhető, illetve a témát illető ismeretek elmélyítésével a felkészültségük erősíthető.

Ennek szellemében került létrehozásra a projekt keretében egy online felület, adatbázis-gyűjtemény, amely az [Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform](#) (továbbiakban: Platform) címet viseli. A Platform létrehozásával célunk volt egy olyan felület kialakítása, mely egy helyen, strukturált formában teszi elérhetővé az önkormányzatok számára a releváns vízügyi és klímaalkalmazkodáshoz kapcsolódó szaktudást, eszközrendszert a helyi döntéshozók és szakértők részére. Fontos, hogy ezek a rövid-, illetve hosszútávú tervezést, stratégiaalkotást, a fejlesztési elképzeléseket, illetve a klímásérülékenység mérséklését is hatékonyan tudják támogatni, az ehhez kapcsolódó önkormányzati döntés-előkészítő munkához, döntéshozatalhoz nyújtsanak valódi segítséget.

A Platformon hazai és nemzetközi eszközök, adatbázisok, rendszerek, szakmai anyagok, jó gyakorlatok érhetőek el.

Az itt megtalálható adatbázisok, eszközök minden esetben meglévő és működő felületekre vezetnek át, az azokról készült részletes leírások (adatlapok) általános jellemzőket, a használatukra vonatkozó hasznos információkat tartalmaznak. Bízunk benne, hogy az oldal látogatói – nem csupán az önkormányzati szakemberek – olyan információkat, eszközöket találnak itt, amelyek a feladataik hatékony elvégzésében, a klímaváltozás hatásaihoz történő alkalmazkodásban, vagy éppen a klímaváltozás negatív hatásainak megelőzésében, mérséklésében szolgálnak majd új ismeretekkel.

Önkormányzati Hírlevél

LOGOS 4 WATERS

RÓLUNK | PROJEKTRŐL | HÍREK | GALÉRIA | TUDÁSTÁR

Zöldinfrastruktúra

A „IÖDP” oldal tartalma és használatára vonatkozó általános információk

Az oldalon alapvetően 5 fő kategóriába sorolva található meg az egyes eszközök, adatbázisok, szakmai anyagok, amelyek a következők:

- Klímavédelem
- településfejlesztés
- természetalapú megoldások (TaM/ Nbs)
- ökoszisztéma
- vízgazdálkodás

Egy-egy eszköz, adatbázis esetenként egyszerre több kategóriába is sorolható, így nem csupán egy helyen, hanem a témáját tekintve minden fő kategóriában feltüntetésre kerül. A kategóriák szerinti tematikus csoportosításokon belül az adatbázisokat, eszközöket és szakmai dokumentumokat szimbolizáló **logóira** kattintva, illetve az adott tematikus csoport oldalának végén, névsorba rendezve, listászerűen egy **tartalomjegyzékben** is megtalálható az adatbázisok, eszközök jegyzéke.

A Platformon elérhető valamennyi eszkösről, adatbázisról, rendszerről készült egy **részletes adatlap**, amely annak tartalmára, működésére vonatkozó legfontosabb információkat tartalmazza. Ezek elérhetőek az egyes kategória alatt, az adott eszköz, adatbázis névére, illetve a tartalomjegyzékben szereplő megnevezésére kattintva. Az adatlapok értelmezését megkönnyítve az alábbi sematikus ábra foglalja össze és mutatja be röviden azok tartalmi felépítését.

Az adatlapokon elől hivatkozások (az eszköz, adatbázis felületének webes elérhetősége; a kezelőjének, fenntartójának elérhetősége; regisztráció szükségessége esetén annak felülete; illetve amennyiben rendelkezésre áll, a felhasználói kézikönyv elérhetősége) szerepelnek, tehát azokra kattintva el lehet jutni az adott adatbázis, eszköz felületére és a fentiekben írt kiegészítő információk is elérhetőek segítségével.

ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

Eszköz/adatbázis megnevezése	Téma
(Elérhetőség, weboldal címe)	(Elérhetőség, weboldal címe)
Készítő/ fenntartó/ kezelő szervezet megnevezése	Készítés dátuma
Eszköz/adatbázis jellege	Felhasználó gyakorlatja
Eszköz/adatbázis címtéve	

A „Általános információk” részben kijelölhetőek többek között az adatbázis vagy eszköz készítőjéről, illetve azonosítható a tartalom/használatának gyakorlatja.

A „Tartalomra vonatkozó információk” között megjelölés kerül, hogy elsősorban milyen célú felhasználást tesz lehetővé az adott eszköz, illetve adatbázis, illetve a meglévő információk típusa, hogy az adott adatbázis használatára regisztrációhoz kötött-e, vagy speciális tudás, tapasztalat igényel-e (speciális tartalommal kapcsolatos). Az adatbázis egy rövid tartalmi összefoglaló is tartalmaz, amelyek összeírása során elsősorban az adatbázisok, eszközök, illetve szakmai dokumentumok felhasználhatóságát, elérhetőségét, jellegét, illetve ahol releváns, az eszközök, adatbázisok/rendszerekkel való közeledés módját tartalmazzák, illetve hogy mely felhasználók számára, milyen jogkörrel egyébként nyújthat elődleges segítséget az adott platform.

TARTALOMRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

Alapvetően felhasználási kör	Felhasználhatóság jellege
Milyen segítséget lehet használni az eszköz/adatbázis?	Speciális jogszabályok szükségesek-e?
Kompetenciák, készségek, ismeretek szükségesek	Használati útmutató
Regisztráció szükséges-e?	Regisztráció szükséges-e?
Tartalomra vonatkozó rövid összefoglaló	

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

Eszköz/adatbázis kezelőjének elérhetősége	Egyéb információk (felhasználói kézikönyv)
---	--

A „Kiegészítő információk” részben egy-egy fontos tudnivalót tartunk közre, mint például a kezelő, fenntartó elérhetősége, valamint amennyiben rendelkezésre áll, az adatbázis, eszköz/rendszerről kiegészítő információk is elérhetőek segítségével.

ERDŐTÉRKÉP

Ökoszisztéma-szolgáltatások

NATURA 2000

Arcanum Térképek

MÉTA Program

OKOS VÁROS PÉLDÁTÁR

OKIR TIR

MÁGYARORSZÁG NEMZETI ATLASZA

MAGYARORSZÁG NEMZETI ATLASZA

GREEN CITY HUNGARY

NATURA 2000

Copernicus

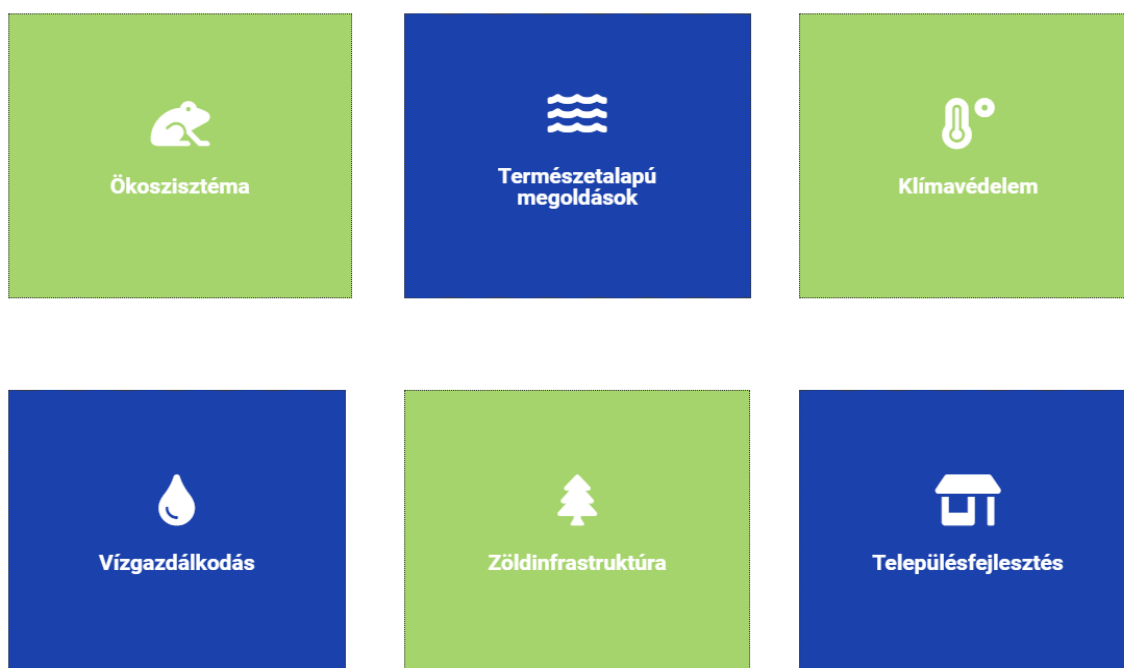
Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform

A Platform bevezető oldala általános információkkal szolgál annak működéséről, amelynek végén találhatóak a felület tartalmának csoportosítását jelző ikonok. Az egyes eszközöket, adatbázisokat, szakmai anyagokat elsődleges tartalmuk és felhasználásukra vonatkozó jellegük alapján az alábbi hat kategóriába soroltuk:

- Klímavédelem
- Településfejlesztés
- Természetalapú megoldások (TaM/ Nbs)
- Ökoszisztéma

- Vízgazdálkodás
- Zöldinfrastruktúra

Adatbázisok, eszközök

IÖDP 6db főkategória

Egy-egy eszköz, adatbázis esetenként egyszerre több kategóriában is megtalálható, így nem csupán egy helyen, hanem a témáját tekintve minden releváns fő kategóriában feltüntetésre került. A kategóriák szerinti tematikus csoportosításokon belül az adatbázisokat, eszközöket és szakmai dokumentumokat szimbolizáló logókra kattintva, illetve az adott tematikus csoport oldalának végén, névsorba rendezve, listaszerűen egy-egy tartalomjegyzékből is elérhetőek az adatbázisok, eszközök.

A Platformon elérhető valamennyi eszközről, adatbázisról, rendszerről készült egy részletes adatlap, amely annak tartalmára, működésére vonatkozó legfontosabb információkat tartalmazza. Ezen információk közé sorolhatók többek között, hogy mennyire aktuális az adott eszköz, adatbázis, milyen gyakran kerül frissítésre annak tartalma, milyen célcsoport számára nyújt elsődlegesen segítséget, alapot vagy mintát, szükséges-e regisztrálni a használatához, milyen speciális képzettségeket igényel, ingyenesen használható-e. Az adatlapok elérhetőek az egyes kategóriák alatt, az adott eszköz, adatbázis nevére, illetve a tartalomjegyzékben szereplő megnevezésére kattintva.

Az oldalon megtalálhatóak angol és magyar nyelvű eszközök is. Az angol nyelvű eszközöket külön jelöltük, azonban a belőlük készült adatlapok magyar nyelven olvashatók. Az eszközök és adatbázisok ikonjainak hátoldalán egy rövid tartalmi összefoglaló is olvasható, amely reméljük, hogy elősegíti a hatékony böngészést a számos elérhető anyag között és könnyítésül szolgál a felhasználók számára annak érdekében, hogy mindenki a számára érdekes és új információkkal szolgáló anyagokhoz egyszerűen hozzáférjen.

A Platform tartalma folyamatosan frissül, ezáltal törekedve az újabb információk, ismeretek minél szélesebb körben történő elérésére, illetve a már megszerzett tudás fejlesztésére, bővítésére. A tartalom frissítésére vonatkozóan az oldalon található észrevételek linken keresztül szívesen fogadunk további kiegészítési javaslatokat is.

Reméljük, hogy a Platform hasznos lesz az Önök számára és segítségül szolgál a mindennapjaikban és a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodásban.

A Platform az alábbi linken keresztül érhető el:

<https://lifelogos4waters.bm.hu/dontestamogato-platform/>

Jó böngészést kívánunk!

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

---

MAGYAR-BAJOR TESTVÉRTELEPÜLÉSI KONFERENCIÁT RENDEZTEK ESZTERGOMBAN

A Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium szervezésében Esztergomban rendezték meg az első magyar-bajor testvértelepülési konferenciát, a tanácskozással egy időben a Szent Adalbert Központban kiállítás nyílt, ahol magyar és bajor települések mutatkoznak be.

Pintér Sándor belügyminiszter köszöntőjében elmondta, a rendszerváltás nagy lendületet adott a testvértelepülési kapcsolatok létesítésének és szolt arról is, hogy a konferenciára regisztrált 120 érdeklődő között a magyar-német kapcsolatok gondozásával foglalkozó szakmai szervezetek is megtalálhatók. Felhívta a hallgatóság figyelmét, hogy a testvérvárosi kapcsolatok ápolásába vonják be a fiatalokat is, különös tekintettel a két tannyelvű iskolákra.

Navracsics Tibor, Magyarország közigazgatási és területfejlesztési minisztere kiemelte, hogy az önkormányzatok számára a testvérvárosi kapcsolatok fenntartása részben a mai napig az önazonosságon túl a kulturális hagyományok ápolását is jelenti. A politikus hozzátette, Európa nem kis mértékben ezekből a helyi közösségekből, a megtalált közös hagyományokból, kulturális örökségünk közös elemeiből épül fel. Erre olyan nagyobb kezdeményezések is épültek, mint az európai városok hálózata, vagy éppen az Erasmus diákcseraprogram, illetve az Európa Kulturális Fővárosa programsorozat - ismertette.

A konferencián felszólalt Joachim Herrmann, a Bajor Szabadállam belügy-, sport és integrációs minisztere, aki emlékeztetett arra, hogy Európában közel 80 éve háború nélkül, 1990 óta pedig egy szabad közösségben, egy egyre jobban összenövő Európában élhetünk. "Ezt demokráciával, jogállammal, szabadsággal, szabad parlamenti választásokkal értük el, nem diktatórikus rendszerekkel jobb-, vagy baloldaltól - mondta a miniszter. Hozzátette, a demokráciához tartozik, hogy különböző politikai pártok egymással vitázhatnak, de fel kell ismerni, hogy a jövő kulcsa a jó együttműködés, ezért is fontosak az Európa jövőjét alakító választások. Joachim Herrmann elmondta, 77 ezer magyar él Bajorországban és a legtöbben valóban jól érzik magukat itt, a tartományban mintegy 1500 céggel vannak intenzív üzleti kapcsolatai Magyarországgal.

A köszöntők után a hallgatóság szakmai fórumon vehetett részt, ahol több partnertelepülés számolt be kapcsolatainak alakulásáról és előadás hangzott el a magyar-német ifjúsági kapcsolatokban rejlő lehetőségekről.

Forrás: www.kormany.hu, Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

---

KIEMELT FIGYELEM ÉS TÁMOGATÁSOK SEGÍTIK A LEMARADÓ TÉRSÉGEK FELZÁRKÓZÁSÁT

A kormány kiemelt figyelmet fordít a lemaradó térségek fejlesztésére, felzárkózásuk felgyorsítására - mondta a közigazgatási és területfejlesztési miniszter országjáró kampánykörútjának egri állomásán.

Navracsics Tibor a látogatást összegző sajtótájékoztatón arról beszélt: a Kelet- és Nyugat-Magyarország közé korábban nagyjából a Duna vonalában éles választóvonalat húzott fejlettségi különbség mára egyre inkább kezd "átrajzolódni". Ez Heves vármegyére is vonatkozik, hiszen az egymást követő kormányok határozott befektetési és iparpolitikája egyre inkább meghozza gyümölcsét, melyhez jelentős közlekedési infrastruktúra-fejlesztések is kötődnek - jelezte.

Az emelkedő átlagjövedelmeket, magasabb iskolázottságot, alacsonyabb munkanélküliséget tükröző, hagyományosan az északnyugat-magyarországi, észak-dunántúli térséget jellemző adatok most már egyre kedvezőbb képet mutatnak Észak- és Északkelet-Magyarországon is - tette hozzá.

Megjegyezte: a Miskolctól északra, északkeletre elhelyezkedő térség zárványként fennmaradva tartósan periférikus helyzetben van, ám a remények szerint a Miskolc-Kassa gyorsforgalmi út megépülése a közeljövőben itt is segíti majd a felzárkózást a ma már Hatvan-Eger-Miskolc-Nyíregyháza-Debrecen térségével leírható, fejlettebb, a javulás jeleit egyértelműen mutató országrészekhez.

Emlékeztetett, hogy bár a legnagyobb beruházások az elmúlt időszakban Debrecen, Nyíregyháza és Miskolc környékén jelentek meg, ám Eger és Hatvan is egyre javuló mutatókkal büszkélkedhet.

Ezért is fontos, hogy Heves vármegye hogyan készül fel a felzárkózás egy magasabb sebességfokozatát jelentő időszakra - fogalmazott, hozzátéve, hogy ebben óriási szerepe van a közigazgatásnak is, hiszen egy professzionális, jól felkészült közigazgatás versenyképességi tényező lehet.

Navracsics Tibor szerint különösen igaz ez Heves vármegye esetében, mely a fejlettebb térségek mellett a déli részen egyfajta belső perifériát jelentő, súlyosan lemaradott térséget is magában foglaló részekre oszlik. Az itteni önkormányzatok egy része a 300 települést érintő, felzárkózást segítő, részben uniós finanszírozású kormányprogramnak is részese - közölte.

Ugyanakkor a vármegye abból a szempontból is összetett képet mutat, hogy Eger és a várostól északra fekvő területek komoly turisztikai vonzerőt képviselnek, melynek köszönhetően a vármegyeszékhely és környéke az ország egyik leglátogatottabb idegenforgalmi célpontja - fejtette ki a tárcavezető, aki kitért arra is: emellett vannak olyan egykori, illetve jelenlegi ipari vidékek, melyek részben a hazai iparpolitikai döntések nyomán a jövőben átalakulnak. Ezt a folyamatot az Európai Unió Igazságos Átmenet alapja plusz támogatásokkal segíti, melynek a Mátrai Erőmű zöld átalakítása kapcsán Visonta környéke is érintettje, a Bükk Borsod vármegyei része, valamint Baranyában a Mecsek tájegysége mellett. Ezzel párhuzamosan tartanak és folytatódnak az uniós területfejlesztési programok is, melyek ugyancsak segítik azt, hogy az ország északi, valamint északkeleti része, ezen belül Heves vármegye is gyorsuló ütemben és tartósan folytassa felzárkózását az európai átlaghoz - zárta szavait Navracsics Tibor.

Forrás: www.kormany.hu, Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

---

BUDAPEST ÉS A FŐVÁROSON KÍVÜLI RÉGIÓ NEM FEJLŐDNET EGYMÁS NÉLKÜL

Budapest és a fővároson kívüli régió egymás nélkül nem fejlődhet, dinamizálni kell Budapest "hátszágát" - mondta a közigazgatási és területfejlesztési miniszter Gödöllőn, A városfejlődés 20 éve az EU-ban című konferencián.

Navracsics Tibor szerint, mivel az agglomeráció egy része gyakorlatilag már összenőtt a fővárossal, mindenképpen erősíteni kell az együttműködést. "Keressük az együttműködés formáit, ez egy fájdalmas keresés" - fogalmazott a rendezvényen, amelyet - a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériummal, valamint a Magyar Közgazdasági Társaság fejlesztéspolitikai szakosztályával közösen - a Magyar Önkormányzatok Szövetsége szervezett.

A miniszter kijelentette, Magyarország felzárkózása az Európai Unióhoz sikeres, de a területi különbségek nőttek az uniós tagság alatt. Az egy főre jutó GDP adatai alapján közölte, Budapest az "éllovas", Közép-és Nyugat-Dunántúl közepes ütemben zárkózik fel, Észak-Magyarország, Dél-Dunántúl, Észak- és Dél-Alföld pedig még csak az uniós GDP 50 százaléka körül van. A magyar főváros Zágráb és Prága között áll ugyanezen adatok szerint, Nyugat- és Közép-Dunántúl Burgerland és Kelet-Szlovéna között, régióink harmadik csoportja pedig Horvátország és Szlovákia között "küzd a felzárkózók ligájában".

Navracsics Tibor felhívta a figyelmet arra, hogy Nyugat-Európa számos országában megtorpant a fejlődés, ami az Unió kohéziós dinamikájának a problémáját jelzi és veszélyezteti a versenyképességet. A fejlesztéspolitika versenyképesség-fejlesztés politika is kell, hogy legyen - hangsúlyozta. Uniós tagságunk húsz évének adatait elemezve a miniszter kitért a munkanélküliséget csökkentő programok sikerére, valamint a népesség országon belüli mozgására, amely elsődlegesen északnyugat felé irányul, ahonnan az ausztriai munkaerőpiacra járnak át az emberek. Budapest környékére is sokan költöznek, ami az agglomeráció számára egyre több problémát okozhat - tette hozzá Navracsics Tibor, megemlítve a solymári ivóvíz-problémát.

Az uniós fejlesztési forrásokról leszögezte: "összességében nem lehetünk pesszimisták", közel tízezer milliárd forintnak kellene érkeznie 2027-ig, a pályázatok kiírása folyamatos. Karácsony Gergely főpolgármester azt mondta, a "túlfejlettség vádja" mindig felmerül a főváros kapcsán, de Budapestnek Pozsonnyal, Béccsel, Varsóval kell "egy ligában focizni", Magyarországnak "helyzetbe kell hoznia az egyetlen igazi nagyvárosát".

Úgy vélte, intenzívebben kellene keresni az együttműködés formáit, sikeres példaként említve a megállapodást a bérletek kölcsönös elfogadásáról, a tarifaközösségről. "Olcsóbb és átláthatóbb rendszer, ilyenből kellene még több" - jelentette ki. Véleménye szerint Budapest "elementáris érdeke", hogy közös közszolgáltatási rendszert alakítson ki az agglomerációval.

A főpolgármester kitért arra, hogy míg az agglomeráció lélekszáma olyan gyorsan nő, amit már "nem lehet lekövetni", Budapestre "nagy lett a kabát". A rozsdavezeték feltárásával több lakóövezetet kellene kialakítani a fővárosban, több embernek kell lakhatást biztosítani az életminőség javításával - hangoztatta Karácsony Gergely. Reményét fejezte ki, hogy az uniós fejlesztési pénzek megérkeznek, mivel "ezek járnak a budapesti embereknek".

Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere szerint tarifaközösségekre nemcsak a főváros esetében lenne szükség, "ami megtörtént Budapesten a közösségi közlekedésben, az másutt is meg kellene, hogy történjen", a fejlesztések mellett az üzemeltetést is érdemes lenne összekapcsolni. Kitért arra, hogy a fejlesztéspolitika kapcsán az uniós források mellett nagyon fontosak a nemzeti források és a helyi adóbevételek is. Az uniós pályázatok esetében pedig kiemelte a 2014-2020-as időszakot, amikor a települések dönthették el, mire kérik a forrásokat. "Továbbra is bizalmat kérünk" - fogalmazott, hozzátéve, az ország versenyképességét a települések versenyképessége, életminősége fogja eldönteni.

Michael Winzer, a Konrad Adenauer Stiftung képviselővezetője azt mondta, a magyarok sokkal régebben Európához tartoznak, mint húsz éve, és mindig jellemző volt rájuk a bátorság és a szabadság utáni vágy. Felidézte a Páneurópai Pikniket, és kijelentette, a magyarok voltak azok, akik kiverték az első téglát a berlini falból, fontos szerepet játszottak a német illetve az európai egyesítésben. Magyarország hozzájárult ahhoz, hogy Európának jövője legyen - hangsúlyozta.

Forrás: www.kormany.hu, Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

A HATÉKONY KÖZIGAZGATÁSHOZ A RÉGIÓK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRE VAN SZÜKSÉG

A közigazgatás hatékonyságának növeléséhez a régiók együttműködésére van szükség, az egymás közti verseny már nem építi a folyamatokat - fogalmazott a közigazgatási és területfejlesztési miniszter Veszprémben, egy konferencián.

Navracsics Tibor a MTA VEAB Gazdaság-, Jog- és Társadalomtudományi Szakbizottság Közigazgatási Munkabizottsága munkaüléssel egybekötött konferenciáján azt emelte ki: a közigazgatást az jellemzi, hogy "mennyiben elégedettek a közszolgáltatásokkal a polgárok." Mint mondta, a régiók közti verseny már nem építi a közszolgáltatást. Az együttműködés sokkal inkább szolgálja ezt a folyamatot, amelynek célja, hogy 2030-ra Magyarország az Európai Unió öt legélhetőbb tagállamának egyike legyen. Ezt az anyagi jóléten kívül többek között az emberi kapcsolatok minősége és az egyéni elvárások is meghatározzák - tette hozzá. Mint mondta, a területfejlesztés célja a területi különbségek csökkentése felfelé irányuló konvergenciával. Felidézte: fontos lépés volt, hogy 2010-től megalakultak a közigazgatási hivatalok és a megyei kormányhivatalok. A területfejlesztési törvény tavalyi módosítását az elmúlt évtizedekben megváltozott körülmények indokolták, illetve az a tény, hogy mára a mesterséges intelligenciának és a digitális technikáknak nagy szerep jut a közigazgatásban.

Szavai szerint a fejlesztési irányok a digitális szolgáltatások és az ügyfélközpontúság fejlesztését, valamint a szakmai felkészültség javítását célozzák. A digitális állampolgársági program nem fogja leváltani az offline közigazgatást, azaz a személyes találkozást az ügyintézők és az állampolgárok között, csupán bővül majd a választás lehetősége az ügyintézését illetően - mutatott rá a tárcavezető.

Nyár végén már lesz lehetőség regisztrálni a digitális állampolgársági programban, jövő január 1-jétől pedig ténylegesen működni fog a rendszer – mondta. Navracsics Tibor beszélt arról is, hogy az elektronikus ingatlan-nyilvántartás létrehozása növelni fogja a tulajdon biztonságát, mint mondta, a kormányablak-buszok hatékonyan működnek, a mesterséges intelligencia asszisztens pontokkal kapcsolatosan azonban megoszlanak a vélemények városonként. A gépjármű ügyintézési pontokkal kapcsolatban azt mondta, a terv az, hogy ezeket az autókereskedések szomszédságába telepítik majd. Szavai szerint a közigazgatásban dolgozók esetében 20-30 százalékos fluktuációval kell számolni, ezért fontosnak nevezte a közjóért tenni akaró emberek megfelelő motiválását és ezzel a hatékonyság erősítését.

Porga Gyula, Veszprém polgármestere (Fidesz-KDNP) elmondta, hogy a város törekszik arra, hogy különböző csoportok hatékony párbeszédet folytassanak egymással, ahogyan ezen a konferencián is az egyéni és közösségi érdekek összehangolása az egyik legfontosabb téma. A rendezvényen a közigazgatásban és fejlesztéspolitikában dolgozó gyakorlati szakemberek és tudományos kutatók vesznek részt.

Forrás: www.kormany.hu, Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium

GAZDASÁGÉLÉNKÍTŐ PROGRAM SZAKMAI NAPJA A BELÜGYMINISZTERIUMBAN

2024. május 22-én a Belügyminisztérium Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkársága a Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programjához (GÉP program) kapcsolódóan GÉP szakmai napot tartott a Belügyminisztérium Márványaulájában.

Az online közvetítéssel is elérhető szakmai rendezvényen a támogatott önkormányzatok polgármesterei, a vármegyei kormányhivatalok, a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság, valamint a hazai szaktárcák képviselői, szakemberei vettek részt.

A szakmai nap nyitó előadásában Réthy Pál helyettes-államtitkár mutatta be a kedvezményezett települések GÉP program keretein belül létrehozott termelő kapacitásait, eredményeit és a program továbbfejlesztési lehetőségeit. Gulyás Mariann fősztályvezető a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által végzett monitoring látogatások tapasztalatait mutatta be előadásában. Zsán-Klucsó Klaudia osztályvezető az Agrárminisztérium Mezőgazdaságért és Vidékfejlesztésért Felelős Államtitkárságának képviseletében a vidékfejlesztési támogatások aktualitásairól tartott előadást a résztvevőknek.

A programban résztvevő szakemberek miniszteri elismerésben részesültek, a miniszteri elismerő okleveleket Réthy Pál helyettes államtitkár adta át.

A GÉP Szakmai nap a program és annak eredményeinek bemutatásán túl lehetőséget biztosított a szakmai szereplőknek, önkormányzatoknak egymás jobb megismerésére, együttműködési lehetőségek feltárására.

Forrás: www.kormany.hu, Belügyminisztérium

FONTOS VÁLASZTÁSI HATÁRIDŐK JÁRNAK LE MÁJUS 31-ÉN

2024. május 31-én számos határidő jár le a június 9-i európai parlamenti, helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás vonatkozásában. Eddig az időpontig nyújthatják be ugyanis a választópolgárok az átjelentkezéssel, nemzetiségi és külképviseleti névjegyzékbe vétellel kapcsolatos kérelmeiket, és igényelhetnek Brailles-írást szavazósablont a választásra.

2024. május 31-én (péntek) 16 óráig nyújthatják be névjegyzékbe vételi kérelmüket azok a választópolgárok, akik a június 9-i európai parlamenti, helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választáson átjelentkezéssel kívánnak szavazni. Szintén eddig az időpontig lehetséges a nemzetiségi névjegyzékbe vétel iránti kérelem benyújtása,

valamint a külképviseleti regisztráció is az európai parlamenti választás vonatkozásában. Brailles-írást szavazósablon igénylését szintén május 31-én 16 óráig kérhetik a választópolgárok.

Az európai parlamenti választáson és a helyi önkormányzati választásokon is lehetőség van **átjelentkezéssel** szavazni, fontos azonban kiemelni, hogy az egyes választástípusok esetében eltérőek az átjelentkezés szabályai. Míg az európai parlamenti választás tekintetében bármelyik magyarországi településre át lehet jelentkezni és lehetséges a külképviseleti szavazás is, addig az önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás vonatkozásában a választópolgárok kizárólag a február 11-éig bejelentett tartózkodási helyükre jelentkezhetnek át. Az átjelentkezési kérelem **2024. június 7-én (péntek) 10 óráig** vonható vissza.

Az európai parlamenti választás vonatkozásában az állampolgárok szintén május 31-én 16 óráig nyújthatják be **külképviseleti névjegyzékbe** vétel iránti kérelmüket. A regisztrációt követően a választópolgár a megjelölt magyarországi külképviseleten adhatja le szavazatát, de csak az európai parlamenti választáson szavazhat. A külképviseleti névjegyzékből való törlés határideje **2024. június 5. (szerda) 16 óra**. A települési, területi és országos **nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán** a magukat a 13 magyarországi nemzetiség valamelyikéhez tartozónak valló választópolgárok szavazhatnak, amennyiben 2024. május 31-én 16 óráig kéri nemzetiségi névjegyzékbe vétel iránti kérelmüket. Az, aki nem szerepel a nemzetiségi névjegyzékben, nem szavazhat a nemzetiségi képviselők választásán. A nemzetiségi névjegyzékből való törlés ugyancsak **2024. május 31-én (péntek) 16 óráig** kérhetik a választópolgárok.

A választópolgárok Brailles-írással ellátott szavazóablont igényelhetnek választójoguk akadálytalan gyakorlása érdekében, amennyiben szintén május 31-én 16 óráig benyújtják igényléssel kapcsolatos kérelmüket. A Braille-írással ellátott szavazóablont a szavazóhelyiségben és a mozgóurnás szavazás során is használhatják a választópolgárok.

A választási kérelmek benyújthatóak elektronikus azonosítást követően [online](#), személyesen vagy kézbesítési meghatalmazott útján [bármely helyi választási irodához](#).

Forrás: [Nemzeti Választási Iroda](#)

MÁJUS 22-ÉN ÜNNEPELTÜK A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG NAPJÁT

Május 22-én, a biológiai sokféleség napján a földi élet sokszínűségére hívják fel a figyelmet szerte a világon.

A világ országai csaknem két évvel ezelőtt történelmi jelentőségű stratégiai tervet fogadtak el a biodiverzitás megőrzéséért. Azóta a hangsúly a világszintű célok és tervek végrehajtására helyeződött. Éppen ezért a Biológiai sokféleség egyezmény az idei világnap mottójának a „Légy része a Tervnek” („Be part of the Plan”) szlogent választotta, ezzel ösztönözve döntéshozókat, szervezeteket, magánszemélyeket, hogy mindenki a maga lehetősége szerint járuljon hozzá a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához.

A Biológiai sokféleség egyezmény részes felei idén Kenyában, az egyezmény végrehajtó testületek ülésén ünneplik a világnapot. A nemzetközi tárgyalássorozaton közel 150 ország 1600 képviselője, szakértője 8 napon keresztül dolgozik azokon a szakmai javaslatokon, melyek tovább támogatják a globális biodiverzitás-megőrzési stratégia végrehajtását. A javaslatok alapján a végleges döntés a következő Biodiverzitás csúcstalálkozón, idén októberben fog megszületni, amikor is az Európai Unió álláspontját a soros magyar elnökségnek kell képviselnie.

A biológiai sokféleség világnapján a vadon élő élővilág védelme mellett az agrobiodiverzitás, azaz a mezőgazdaságban használt állat- és növényfajok és fajták megőrzése is hangsúlyos szerepet kap. Az Agrárminisztérium a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központtal (NBGK) közösen két éve elindította az „Év tájfajtája és használlata” szemléletformáló kezdeményezést, amely célul tűzte ki a mezőgazdaságban használt, kevésbé ismert, vagy már feledésbe merült növények és állatok megismertetését, újra köztudatba hozását. ***Az idei év tájfajtája a jándi paradicsom, az év használlata a magyar óriásnyúl.***

Bővebb információ: <https://www.cbd.int/conferences/nairobi-2024>

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

MEGNYÍLT A III. ÉPÍTÉSZETI NEMZETI SZALON KIÁLLÍTÁSA A MŰCSARNOKBAN

A budapesti Műcsarnokban látható a HelyiÉrték címmel a III. Építészeti Nemzeti Szalon. Az elmúlt öt év hazai és határon túli építészetét összegző kiállításon a látogató a mai kor legfontosabb kihívásaihoz kapcsolódó kérdéskörök szerint csoportosítva ismerhet meg építészeti gondolatokat.

Lázár János építési és közlekedési miniszter a kiállítás megnyitóján hangsúlyozta: fő célkitűzése, hogy a következő harminc évben a mennyiség helyett a minőség uralja a magyar építészetet, amelyet a rendszerváltás után évtizedes, évszázados lemaradás jellemezett. Mára azonban a keretek és a lehetőségek újraszabásával arra törekednek, hogy a minőség írja felül a mennyiséget - emelte ki. "A korszellem reflektáltatja az építészetet" - mondta a szeptember 15-éig látható tárlat megnyitóján Lázár János, hozzátéve, a korszellemnek - azaz világ kihívásainak, intellektuális dilemmáinak - minden alkotásban meg kell jelennie.

Lázár János arról is beszélt, hogy az építészet identitásképző: ha egy gyermek végigmegy az utcán, egy életre meghatározza a gondolkodásmódját az őt körülvevő épített környezet - jegyezte meg. Nem a stílusirányzatok számítanak, hanem az adott épület minősége, illetve hogy az reflektál-e a közvetlen környezetére – hangsúlyozta Lázár János. A miniszter arról is beszélt, hogy a jogi háttérrel a tavaly elfogadott, a Magyar Építész Kamarával és az építész társadalommal megalkotott, a magyar építészetéről szóló és az állami beruházások rendjéről szóló törvény és az ehhez kapcsolódó végrehajtási jogszabályok teremtik meg.

Az anyagi lehetőségek kapcsán Lázár János kiemelte: feladatának tartja, hogy a törvényi keret megalkotásán túl az állami beruházásokkal is lehetőséget teremtsen a magyar építészek számára. Példaként említette, hogy az elmúlt 14 évben 28 ezer milliárd forint értékű állami beruházás valósult meg Magyarországon.

Szegő György, a Múcsarnok művészeti igazgatója, az MMA levelező tagja köszönetet mondott a Magyar Művészeti Akadémiának a III. Építészeti Nemzeti Szalon kiemelt támogatásáért. Mint mondta, az építészet egyszerre szolgálja az embert, de mérnöki tevékenység is. Mindkettő nagy kihívást jelent az építészetnek ebben a felgyorsult, változó világban - fogalmazott. Emlékeztetett: kiállítás valamennyi termében tetten érhető az a művészeti törekvés, hogy az építő művészet "a harmónia ura", beleértve az architektúra esztétikai és szakrális vonatkozásait. Ebben az értelemben a kiállításon bemutatott építészet túlmutat önmagán - hangsúlyozta Szegő György.

Turi Attila építész, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke a legrangosabb seregszemlének nevezte az Építészeti Nemzeti Szalon kiállítását. Mint mondta, a tárlatot rendezvények, szakmai konferenciák, könyvbemutatók és különleges tárlatvezetések kísérik. Arról beszélt, hogy a Szalon hívó szava, a helyi érték arra utal, hogy az építészeti alkotások értékéhez hozzátartozik az, amit a hely, a környezet és a fenntartó közösség tesznek hozzá. Ez a kiállítás ünnep a magyar építész társadalomnak. A tárlat arra a megtartó erőre mutat, amely az építészet lényege, sajátos, belső fénye - fogalmazott Turi Attila.

A szervezők közleménye szerint a HelyiÉrték III. Építészeti Nemzeti Szalon kiállításán két kiemelt témakör van: az oktatási-nevelési intézmények és a lakóházak építésze. Az épített örökség helyzetét feltáró szekció a múlttal való együttélés lehetőségeit járja körül az identitás és a továbbörökíthető közösségi emlékezet szemszögéből. A kiállítási tér végpontján kap helyet az építészeti gondolkodás, mint alkotói folyamat szimbolikus leképezése: válogatás skiccekből, rajzokból, látványtervekből, melyek művészi illusztrációkként a legjelentősebb hazai és nemzetközi pályázatokra készült építészeti víziókat is bemutatják. Az apszisban kialakított közösségi tér a párbeszéd, a szakmai közélet helye, hátterét a vizsgált fél évtized hazai építészeti könyvtermése adja. A művészi épületfotók az egyedi történetmesélés eszközeivel az épületek új arcát tárják a látogató elé, betekintést adva az anyag mögött meghúzódó emberi történetekbe, az építészet humán dimenzióiba, rávilágítva arra, hogy egy épület "helyi értékét" a használó közösség igazolja vissza napról napra.

A kiállítás főkurátora Dénes Eszter építész, építészeti szakíró, felkért társkurátorai Gutowski Robert, Perényi Tamás és Ferencz Marcel Ybl-díjas építészek.

Forrás: www.kormany.hu, Építési és Közlekedési Minisztérium

HORNUNG ÁGNES: A BÖLCSŐDÉKNEK FONTOS SZEREPE VAN ABBAN, HOGY A GYEREKEK A LEHETŐ LEGJOBB ESÉLYEKSEL INDULHASSANAK AZ ÉLETBE

A kormány és a szülők közös célja, hogy a gyerekek a lehető legjobb eséllyel indulhassanak az életbe, ebben pedig fontos szerepe van a bölcsődéknek és az ott dolgozóknak - mondta a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára Budapesten, a Bölcsődei konferencia és díjátadó ünnepségen.

Hornung Ágnes kiemelte, hogy a 2010-es "családbarát fordulat" óta a kormány létrehozott egy átfogó, biztonságos és kiszámíthatóságot nyújtó rendszert, amelyre a gyermeket vállalók minden élethelyzetben támaszkodhatnak, például a gyerek születése utáni újbóli munkába állásnál vagy a munka-magánélet egyensúlyának megteremtésénél. Ezeket segíti például mintegy 66 ezer bölcsődei férőhely az országban, amely több mint duplája a 2010-es, mindössze 32 ezer helynek - mutatott rá az államtitkár. Emellett nőtt a bölcsődével rendelkező települések száma is: jelenleg már 1150 - azaz minden harmadik - településen biztosított a bölcsődei ellátás, ez 2010-hez képest három és félszer annyi települést jelent - ismertette Hornung Ágnes.

Hozzátette, a bölcsődei dolgozók anyagi elismerésében is jelentős előrelépések történtek, a bölcsődei szakemberek bére ugyanis 2010-hez képest 2024-re átlagosan több mint négyszeresére emelkedett, valamint a munkakörülményeik is lényegesen javultak. Úgy fogalmazott, a bölcsődében folyó szakmai nevelőmunka letéteményesei a kisgyermeket nevelők, a dajkák, a gyógypedagógusok, az intézményvezetők és fenntartók.

Forrás: MTI

Hegedűsné Végvári Katalin, a Magyar Bölcsődék Egyesületének elnöke azt hangoztatta, hogy a kisgyermek gondozását hivatásul választók egy életre elkötelezik magukat, egész lényükben ott van a gyerekek iránt érzett felelősség, tisztelet és szeretet. Az eseményen öten vehették át a kultúráért és innovációért felelős miniszter által adományozható Bölcsődékért díjat.

Négyen kaptak Akócsi Ágnes-díjat, amelyet a Magyar Bölcsődék Egyesülete alapított a bölcsődei területen dolgozó, kimagasló teljesítményt nyújtó azon szakemberek elismerésére, akiknek munkája az országos bölcsődei hálózat szakmai fejlődésére is kihat.

Forrás: www.kormany.hu, Kulturális és Innovációs Minisztérium

---

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓK HÉTKÖZNAPI SZUPERHŐSÖK

Hétköznapi szuperhősöknek nevezte az önkéntes tűzoltókat a kiemelt társadalompolitikai ügyekért felelős miniszterelnöki biztos Lakiteleken, a tűzoltók védőszentje, Szent Flórián napja alkalmából rendezett országos tűzoltónapon.

Nyitrai Zsolt a Hungarikum Ligetben azt mondta, az önkéntes tűzoltók számtalan alkalommal bizonyították elhivatottságukat, és azt, hogy az embereken a legnehezebb helyzetekben is, gyakran akár saját testi épségük és életük kockáztatásával segítenek.

Kiemelte, hogy a gróf Széchenyi Ödön által több mint 150 esztendeje alapított Magyar Tűzoltó Szövetségből egy erős bajtársias közösség nőtt ki. Tagjai riasztásról riasztásra bizonyítják, hogy a magyar önkéntes tűzoltókra mindig számíthatnak a bajbajutottak. Legyen szó tűzről, árvízről vagy egyéb katasztrófhelyzetről, oda mennek, ahonnan mások menekülnek, mentik az életüket és az értékeket - tette hozzá Nyitrai Zsolt.

Közölte, a tűzoltók, a katasztrófavédelem számára nincs hétvége, nincs ünnepnap, az életet és az értékeket ugyanis mindig menteni kell.

"Mint az élet oly sok területén, itt is a csapatmunka az, ami sikerre visz" - fogalmazott a miniszterelnöki biztos.

A katasztrófavédelem állománya, az önkormányzati és létesítményi tűzoltók az önkéntesekkel együtt védik meg az embereket és értékeiket. Mindez azonban csak központi kormányzati támogatással, együttműködéssel sikerülhet - mondta.

Felidézte: a katasztrófavédelem szakemberei, a tűzoltók 2010 óta a Belügyminisztérium révén kiszámítható, a korábbiakhoz képest többszörösére nőtt költségvetési támogatást kapnak. Továbbá az elmúlt 14 évben összességében több mint 1300 új gépjárművel, továbbá modern eszközökkel, például táblagépekkel segítettek az egyesületek működését, illetve munkáját - *sorolta*.

Fotó: MTI/Ujvári Sándor

Nyitrai Zsolt közlése szerint a kormányzat és az egyesületi vezetés között folyamatos a párbeszéd, és ennek is köszönhetően az önkéntes tűzoltók számíthatnak a kormány támogatására, segítségére. Kitért arra, hogy a Magyar Tűzoltó Szövetség az alapfeladatain túl kemény munkával komoly eredményeket ér el a hagyományörzés, valamint a hazafias, nemzeti nevelés területén, illetve rendkívül jelentős lépéseket tett a nemzetközi kapcsolatok erősítése érdekében is. A szövetség szervezésében zajló ünnepségen a vármegyei és a budapesti tűzoltószövetségek vezetői által javasoltak - kiemelkedő munkájuk, illetve szolgálatellátásuk megbecsüléseként - elismerésekben részesültek. A Kárpát-haza Önkéntes Tűzoltó Hálózat vezetői pedig a nemzeti és a hivatásbeli összetartozás erősítése területén kifejtett példaadó tevékenységükért az Országgyűlés elnökének emléktárgyát vehették át.

A hálózat 2015-ben a Kárpát-medencei önkéntes tűzoltók szarvasi konferenciáján felvidéki, kárpátaljai, erdélyi, délvidéki és magyarországi résztvevőkkel alakult meg; létrejöttét a Nemzetstratégiai Kutatóintézet kezdeményezte, szakmailag pedig a Magyar Tűzoltó Szövetség koordinálta.

Forrás: www.kormany.hu, Miniszterelnöki Kabinetiroda

GONDOSÓRA A PATIKÁBAN

A tájékoztatás és koordináció, később pedig a 65 évesnél idősebbek gördülékenyebb gyógyszerhez jutása érdekében együttműködési megállapodást kötött a Kormányzati Szolgáltató Központ Nonprofit Kft. és a Magyar Gyógyszerészi Kamara.

A Gondosóra programhoz való csatlakozás első lépése a gyógyszerészek edukációja és támogatásuk elnyerése a program népszerűsítéséhez – mondta a megállapodás után Hankó Zoltán, a Magyar Gyógyszerészi Kamara elnöke. Az elmúlt hónapokban egy pilot program keretében modellezték, hogy a gyógyszerterárral nem rendelkező kistélepülések gyógyszerellátása milyen együttműködésben oldható meg a legközelebbi patika és az önkormányzat között. A Gondosóra program ezen a területen is nyújthat majd megoldást.

Juhász Roland, a Kormányzati Szolgáltató Központ Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója arról számolt be, hogy aktuálisan hatszázezren használják a Gondosórát, minden negyedik 65 év felettinek van ilyen készüléke. Az együttműködés további szakaszaiban a diszpécser szolgálat felkészítést kap, hogy tájékoztatással, információval hogyan tudja a kistélepüléseken élők gyógyszerellátását segíteni úgy, hogy gyógyszerészi feladatokat értelemszerűen nem vesz át. „A gyógyszerellátás biztonságát, zavartalanságát tudja majd segíteni a Gondosóra program.”

„A diszpécserközpontba naponta átlagosan háromezer hívás érkezik – folytatta –, és a hívások 5-10 százaléka bizonyul konkrét segélyhívásnak. A program indulása óta több mint tízezer esetben a diszpécser szolgálaton keresztül hívtak segítséget a rászorulóknak.” A felhasználóktól pozitív visszajelzéseket kapnak a Gondosóra programmal kapcsolatban, és egyre több szakmai szervezettel (mentőszolgálat, polgárőrség) kötnek együttműködési szerződést.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

VÁLTOZNAK A KERÍTÉS ÉPÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI, SZIGORÍT A HATÓSÁG

Az utóbbi időben megszorodtak a fix kerítések a földek körül, ezek terjedésnek igyekeznek gátat szabni a jogalkotó – írja az agroinform.hu.

A jogszabályban egyebek mellett módosulnak, pontosabbá válnak, valamint kiegészülnek a kerítéstelepítésre, a nemkívánatos fajok egyedeinek elejtésére, a zárttéri vadtartásra (különösen a vadaskertekre) vonatkozó előírások – [olvasható](#) a portálon.

A tartós telepítésű kerítések létesítéséhez kapcsolódó szabályok legfontosabb újdonságai a következők:

- a bekeríteni tervezett terület nagysága az 50 hektárt nem haladhatja meg;
- a vad természetes életfeltételeinek, jellemző mozgásirányának biztosítottnak kell maradnia,

- a kerítésnek műszaki jellemzői alapján alkalmasnak kell lennie a vadkár elleni védekezésre,
- feltétel, hogy a mezőgazdasági kultúra védelme más vadkárrelhárítási módszerrel ne legyen megoldható.

A fix kerítés építésénél alap, hogy a területileg illetékes vadászatra jogosultnak is hozzá kell járulnia.

A kerítés építését – noha volt más irányú gazdálkodói kezdeményezés – továbbra is csak akkor engedélyezheti a hatóság, ha az érintett vadászatra jogosult hozzájárul.

Új rendelkezésként épül be a jogszabályba, hogy a vadászterület vadgazdálkodási üzemtervében nemkívánatos fajként meghatározott nagyvad faj egyedei – a jóváhagyott éves vadgazdálkodási tervtől függetlenül vagy annak hiányában is – vadászati idényben mennyiségi korlátozás nélkül elejthetők.

Szintén új szabály, hogy az éves vadgazdálkodási terv akkor is teljesítettnek minősül, ha az attól való elmaradás a 10 százalékot nem haladja meg.

2025. március 1-jétől minden vadászatra jogosult használhat elektronikus vadászati naplót és teríték-nyilvántartást („e-beírókönyvet”) a papíralapú helyett. Az ilyen szoftvereket az arra kijelölt szervezet fogja bevizsgálni, és az eredményeket honlapján közzéteszi. A további részletszabályok a Vtv. végrehajtási rendeletének módosítása tartalmazza majd.

A vadaskertek tekintetében a változások egyebek mellett a hatósági felügyeletre, az alhaszonbérletre, az adminisztrációra és a kertekben tartható állomány nagyságra vonatkozó rendelkezéseket érintenek.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

SIKERÜLHET FŐSZEREPBEN MEGŐRIZNI AZ EMBERT?

Az új technológiák lehetőségeket, de kockázatokat is hordoznak: hogy mégis az ember maradjon a középpontban, fontos megérteni hatásaikat. Ehhez számos tudományágnak kell folyamatosan sokszínű párbeszédet folytatni – hangzott el egy tudományos eszmecsserén, az egyetemen.

Az ember és közösségei a legújabb technológiák között címmel szervezett közös konferenciát az Alkotmánybíróság (AB), a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH), valamint a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Eötvös József Kutatóközpont (EJKK) Információs Társadalom Kutatóintézete (ITKI) május 16-án, a Ludovika Főépület Széchenyi Dísztermében.

A technológia kettős természete

A résztvevőket elsőként Török Bernát, az NKE EJKK igazgatója, az ITKI intézetvezetője köszöntötte. Mint elmondta, immár az ötödik éve, erős hagyományt teremtve gyűlhetünk össze a tavaszi információs társadalom konferencián.

Lelkesítő, hogy nem csupán a szervezők, de a jelentkezők alapján már az előadók is várják az alkalmat. Török Bernát hozzátette, tavaly óta nem a technológia, hanem kissé hátrébb lépve az ember és közössége áll a közös gondolkodás fókuszában. E téren az új technológiák egyszerre nyújtanak lehetőségeket, de hordoznak kockázatokat. Az ITKI által vezetett empirikus kutatásban is kiütözik e kettősség: az emberek többsége félti személyes kapcsolatait azoktól a hatásoktól, melyeket azokra a technológia gyakorol, úgy véli, veszítünk, ha nem figyelünk oda. A konferencia e szempontból szinte ideális arányú tudományterületi megoszlásban: a jogi fősodor mellett több más tudományterület közös gondolkodására van szükség, hogy sikerüljön megőrizni az ember főszerepét, visszavenni az irányítást a technológia fejlődése során.

Mi zajlik az emberek fejében?

Nem elég csupán érteni, komplexen kell átlátni, hogyan használja az új technológiákat a társadalom – hangsúlyozta megnyitó beszédében Christián László r. dandártábornok, az NKE oktatási rektorhelyettese. Korunk egyik legmeghatározóbb kérdése ugyanis az, hogy a fejlesztések és a társadalmak milyen hatással vannak egymásra. Fél évszázad alatt a digitális technológiák átfomálták valóságérzékelésünket, gazdaságunkat és társadalmunkat. Komoly hatással vannak arra, hogy milyen értékek mentén alakulnak és formálódnak a közösségek. Megváltozott, ma is változik az ügyintézés módja, az emberek és intézmények közötti kommunikáció, azaz a társadalom működése. Emellett a legutóbbi évtizedben az internet használata radikálisan megváltoztatta az információ- és a tudásszerzés módját és azt, ahogyan a világot látjuk.

E változásban azonban fontos szempont kell, hogy maradjon: mi zajlik az emberek fejében, milyen a közösségek élete, hogyan érik el céljaikat, milyen értékeik vannak. Mire ad megoldást a technológia? Milyen képességekre lesz szüksége a jövő generációnak? Bár a tehetségesek hatékonysága növekszik, a közepesen teljesítők viszont dilemma elé kerülhetnek. Felemelkedhetnek, de akár le is csúszhatnak. A technológia ugyanis nem helyezi az emberi élet kontextusába a digitálisan kipótolta képességeket, amelyek között a hatékonyság csak egy a hosszú sorban.

Kulcsfontosságú az akadémiai szféra számára ezen kihívások és lehetőségek megismerése, használata és megértése, amiből a régió képzési és tudományos központjaként az NKE sem kíván kimaradni, ezért is ad otthont az ország legkülönbözőbb részeiből érkezett, eltérő tématerületeken szakértő előadók immár hagyományos és sokszínű párbeszédének e konferencián.

Eltérő gondolkodásmódok

Az algoritmikus gondolkodás ritkán alkalmazható a társadalomtudományok és a jog területén, a félreértések kiküszöbölésére pedig folyamatos párbeszédre van szükség a tudományterületek között, amelyre jó alkalom e konferencia is – tette hozzá Bitskey Botond, az AB főtitkára. Megnyitójában elmesélte, az Alkotmánybíróság épületében, az aula jobb oldaláról megközelíthető terasz falán áll egy emléktábla, ami Náray Zsoltra, a Számítástechnikai Koordinációs Intézet alapító főigazgatójára emlékeztet. Az intézetet 1969-ben alapították, gyakorlatilag ipari kémkedésre, az IBM akkor kurrens hardvereszközeink lemásolására a KGST számára.

Az eredetileg az intézet számára tervezett épületben azért vannak vastag oszlopok, hogy a földem képes legyen megtartani azon gépek súlyát, melyek akkoriban kiemelkedőnek számító kapacitása alig éri el egy mai, belépő szintű mobiltelefon képességének negyedét. Az intézet a magyar számítástechnikai meghatározó műhelye, amelynek kisugárzása máig hat – áll e mondat az emléktáblán, melyet minden májusban megkoszorúz az intézet munkatársainak még élő közössége. Az esemény nagyszerűen ragadja meg a konferencia fókuszát, azaz az ember, a közösség, illetve a technológia kapcsolatát. E kisugárzást az AB is szeretné napi informatikai gyakorlatában megőrizni.

Bitskey Botond egy másik történetet is felidézett: a kilencvenes években egy mérnök informatikus ajánlotta fel segítségét az AB-nek abban, hogy az utólagos normakontroll érdekében számítógép segítségével átszűri a magyar joganyagot az alkotmány szövegén. Mint látható, a mérnöki és a jogi gondolkodásmód gyökeresen eltér, így természetesen a kommunikációs problémák. Emellett a technológiához értő szakemberek egyre fiatalabbak, így jelentős generációs különbségek alakulnak ki, ami esélyegyenlőségi konfliktusokat okozhat, hiszen bizonyos szolgáltatásokhoz való hozzáférésekből egyre több idősebb ember marad ki.

Nincs szabályozási vákuum

Az új szabályokkal sincs semmi új a nap alatt, változatlanul a GDPR szabályait kell alkalmazni – emelte ki Péterfalvi Attila, a NAIH elnöke. A NAIH szerepe az EU-s adatjogszabályok végrehajtásában – különös tekintettel a Mesterséges Intelligencia Rendeletre című előadásában. Üdvözölte, hogy az EU Digitális Csomagja felismerte, a kontinensnek digitális szuverenitásra van szüksége, s nemcsak gazdasági, hanem nemzetbiztonsági vagy alapjogvédelmi szempontból is. Az EU új jogszabályai számos új feladatot delegáltak a NAIH-hoz, amelyre a szervezet felkészült, ennek részeként olyan munkatársakat is alkalmazott, akik nemcsak a jog, hanem az informatika területén is otthonosan mozognak. Az edukáció egyébként is fontos, a digitális állampolgárság kapcsán a politika felelőssége is, hogy mennyire fogják ténylegesen használni az állampolgárok az elektronikus ügyintézését.

Péterfalvi Attila azt is hangsúlyozta, a mesterséges intelligencia (MI) kapcsán sincs szabályozási vákuum, a GDPR rendelkezéseit kell alkalmazni. Persze felmerülnek kérdések, dilemmák: például könnyű elrendelni az adatok törlését egy határozattal, de hogyan lehet azt végrehajtani és ellenőrizni egy MI esetén. Szintén kérdés: javítja vagy rontja az emberi beavatkozás az automatizált döntéshozás eredményét. Ha pedig rontja, az milyen felelősségi kérdéseket vet fel? Ami bizonyos: a hatóságnak is változtatnia kell a stratégiáján; az eddigi utánkövetés helyett, mellett a proaktív működés is hangsúlyt kap.

Szerző-e az MI?

Az ITKI felmérése szerint a magyarok 84%-a jobban védené az emberi kreativitás eredményeit, mint az MI produktumait – kezdte a Mesterséges intelligencia és szellemi tulajdon – világvége vagy egy új világ kezdete? című előadását Lábody Péter, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnökhelyettese, az ITKI kutatója. Egy, a nyolcvanas években született brit szabályozás 50 éves védelmi idővel garantált védelmet számítógép generálta művekre, egy új ukrán szabályozás pedig 25 évre ad szerzői jogi oltalmat.

A szaúdi megközelítés szerint pedig akkor védett a produktum, ha egy természetes személy hozzájárulása kiemelkedő a létrehozása során. Európában és az USA-ban a szabályozás egyértelműbb, hiszen csak a természetes személy alkotása lehet védett. A Naruto kontra Slater ügyben az amerikai bíróság kimondta, még egy kint felejtett kamerával szelfit készítő majom fotója sem élvez szerzői oltalmat. A védettség még akkor sem áll fent, ha nagyon bonyolult utasítássorozat révén bocsátotta ki az MI a tartalmat. Ugyanakkor Kínában a bíróság elismerte a tudatosan alkalmazott promptok eredményezte alkotás esetén az oltalmat. Az ITKI kutatása szerint a magyar társadalom csak 24,9%-a tekinti magáénak az MI bevonásával készült produktumot, így tehát helyesnek tűnik az EU jelenlegi megközelítése a szerzői jog területén.

Jelentős kérdés az MI betanítása is, hiszen a bevitt adatok minden bizonnyal emberi produktumok. Az EU területén tudományos kutatás céljából jogszerű e védett adatok felhasználása, általános célú MI esetén pedig tiltakozási és eltávolítási lehetőséget kell biztosítani. Az AI Act szintén elvárja a szerzői jog tiszteletben tartását és részletes összefoglalót kér az adatokról, melyeket felhasználtak a tanulás során. A felelősség megosztott, az MI létrehozója, az adatbázis készítője, a szolgáltató, de a felhasználó is érintett. Utóbbi azt is jelentheti, hogy a jogdíjakat végül a felhasználó fogja kifizetni. A kreatív iparnak van még esélye, hiszen az ITKI felmérése szerint a magyarok 26,7%-a fizetne ugyanannyit egy MI által alkotott tartalomért, mint egy emberi alkotásért.

A konferencia a plenáris előadások után szekcióülésekkel folytatódott a nap folyamán: mindösszesen három ülésben, a tíz szekcióban közel 50 előadással.

Forrás: www.ludovika.hu, Nemzeti Közzolgálati Egyetem

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAI A VÍZGAZDÁLKODÁSBAN

„Magyarország jelentős potenciállal rendelkezik a vízkészletek, különösen a felszín alatti vízkészleteket tekintve” – fogalmazott Helen Barbossa vízügyi szakember a Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Nemzetközi Főigazgatóságának gondozásában működő Ludovika International Talents program hallgatója tanulmányi időszakának lezárásaként megtartott workshopján az NKE Oktatási Központjában május 22-én.

Az eseményen neves, vízgazdálkodással foglalkozó szakemberek szólaltak fel, akik olyan témákat érintettek, mint az éghajlatváltozás és annak a vízkészleteinkre gyakorolt hatása, valamint az éghajlat-politika. A workshopon mások mellett részt vett Pálvölgyi Tamás, az NKE Víz tudományi Karának (VTK) nemzetközi és stratégiai dékánhelyettese és Balatonyi László, a VTK Víz- és Környezetbiztonsági Tanszékének adjunktusa.

Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és annak a társadalomra és gazdaságra gyakorolt hatásai volt a workshop egyik fő témája. A csoport megvitatta az éghajlatváltozásnak a hidrológiai ciklusra gyakorolt lehetséges következményeit, valamint egy átfogó stratégia szükségességét e kihívások kezelésére.

Több felszólaló a kérdés aktualitását, valamint a klímaváltozás okozta károk felmérésének és árazásának szükségességét emelte ki. Néhány szakember a probléma holisztikus megközelítésén keresztüli kezelésének fontosságát hangsúlyozta, beleértve a vízgazdálkodást és a biológiai sokféleség megőrzését, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás általános érvényesítésének szükségességét a különböző ágazati politikákban. Többen hangsúlyozták, hogy komolyabb intézményi keretekre van szükség a környezetvédelmi kérdések kezelésére, ehhez kapcsolódóan pedig szó volt a magyarországi intézményi háttér hiányáról is. Részletezték, hogy intézményi támogatásra van szükség a folyóparti szűrés szennyezési problémáinak megoldásához. A résztvevők egyetértettek abban, hogy a döntéshozók közötti párbeszéd és együttműködés fontos a témában, valamint hogy e kérdések megoldása érdekében intézményi reformokra van szükség.

A beszélgetés során a személyes elkötelezettség és a vízgazdálkodás átfogóbb megközelítésének jelentőségét hangsúlyozták a résztvevők. Szó volt arról is, hogy az emberek vonakodnak elismerni az éghajlatváltozás vízgazdálkodási kockázatait. A szakértők hozzátették: fontos a tudományos üzenetek egyszerűsítése, hogy a nagyközönség számára is érthetővé tegyék a felvázolt témákat.

Forrás: www.uni-nke.hu, Nemzeti Közzolgálati Egyetem

ÁSZ HÍREK

ÚJABB ELLENŐRZÉSI JELENTÉSEK ÉRNETŐEK EL AZ ÁSZ HONLAPJÁN

Folytatódtak a sportegyesületek ellenőrzései. A témában most megjelenő három rapid ellenőrzési jelentésből kettő ([24036](#), [24037](#)) a TAO támogatásból megvalósult kiválasztott eszközbeszerzés szabályszerűségét, [egy](#) pedig a felügyelőbizottságok, vagy felügyelő szervek létrehozását, könyvvizsgáló alkalmazását, illetve a 2022. évi beszámoló könyvvizsgálatának megvalósulását vizsgálta.

A sportegyesületeken kívül az államháztartás központi alrendszerébe tartozó költségvetési szerv által teljesített dologi és felhalmozási célú kiadások egy-egy kiválasztott tételének szabályszerűségi szempontból történő értékelése is folytatódott. A most közzétett [jelentésben](#) 10 szervezet ellenőrzésének az eredményei olvashatók.

Elérhető a foglalkoztatás-felügyelet hatósági tevékenységének ellenőrzéséről szóló [jelentés](#) is. Az ellenőrzésnek a célja annak értékelése volt, hogy megfelelő volt-e a foglalkoztatás-felügyeleti hatósági tevékenység szakmai irányítása, a hatósági tevékenység kialakítása és ellátása, különös tekintettel a hatósági tevékenységhez kapcsolódó nyilvántartást érintő feladatellátásra. Az ellenőrzés kiterjedt továbbá a foglalkoztatás-felügyeleti hatósági tevékenység eredményességének értékelésére.

Forrás: www.asz.hu

FÓKUSZBAN AZ IKIR – HELYI KÖZSZOLGÁLTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZER

ÚJONNAN CSATLAKOZTATOTT SZAKRENDSZEREK BEMUTATÁSA

Tájékoztató az egészségügyi közszolgáltatások település szintű információinak IKIR rendszerbe történő integrálásáról

A következőkben folytatjuk a 10 újonnan csatlakoztatott szakrendszer bemutatását, hogy minél jobban megismerjék a rendelkezésre álló adatállományt, illetve egy gyakorlati példán keresztül bemutatjuk, hogy milyen riportok készítésére tudják használni az adatokat mindennapi munkájuk során.

Most a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől átvett (rövidítve: NEAK) egészségügyi közszolgáltatások település szintű gyógyító-megelőző ellátásokra vonatkozó adatait fogjuk bemutatni részletesen.

IKIR-NEAK Kapcsolata

Lekérdezhetőek a fejlesztésnek köszönhetően a járóbeteg-szakellátás, illetve a fogászati ellátás adatai, melyek 2017-től állnak az NEAK rendelkezésre.

Mit is értünk járó beteg szakellátás alatt:

Az általános járóbeteg-szakellátás a beteg folyamatos ellátását, gondozását végző orvos beutalása vagy a beteg jelentkezése alapján, szakorvos által végzett egyszeri, illetve alkalmoszerű egészségügyi ellátás, továbbá fekvőbeteg-ellátást nem igénylő krónikus betegség esetén a folyamatos szakorvosi gondozás. Az általános járóbeteg-szakellátást a beteg lakóhelyének közelében kell biztosítani.

A speciális járóbeteg-szakellátás olyan betegségek ellátására szervezett egészségügyi ellátás, amely különleges szaktudást, illetve speciális anyagi, tárgyi és szakmai felkészültséget igényel.

A járóbeteg-szakellátás rendelési időben biztosított, ahol az orvos mellett asszisztens, ápoló(nő) is tevékenykedik. A járóbeteg-szakellátást nyújtó intézmények tevékenységüket önállóan, vagy más intézményekkel együtt, működési engedély alapján végzik.

Mit is értünk fogászati ellátás alatt:

Egészségbiztosítás keretében a fogorvosi ellátásnak alap és szakellátási szegmense is létezik. A fogorvosi alapellátás feladata a fog- és szájbetegség gyógyító-megelőző alapellátása, míg a fogorvosi szakellátás bizonyos többletcompetenciákkal rendelkezik.

A fogorvos asszisztens segítségével biztosítja az egészségügyi ellátást a hozzá forduló beteg számára. A beteget rendelési időben látja el, és szükség esetén szakorvosi intézetbe tovább utalja.

Az adatok átadása során meghatározásra került az a több mint 40 mutató, amelyek például az ellátási helyek számát, a megjelent betegek számát (szakmára, korcsoportokra, nemre történő bontásban) határozzák meg településenkénti bontásban.

Például, egy adott települési önkormányzat információt kaphat arról, hogy a település egészségügyi intézményében hány beteg jelent meg sebészeti járó beteg ellátáson.

IKIR rendszer- felhasználó támogatás

Amennyiben a rendszer használatával, vagy az IKIR-hez történő regisztrációval kapcsolatban kérdése van, kérjük, hogy jelezze az ikir@ktm.gov.hu email címen, vagy a [+3617951782](tel:+3617951782)-es telefonszámon.

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

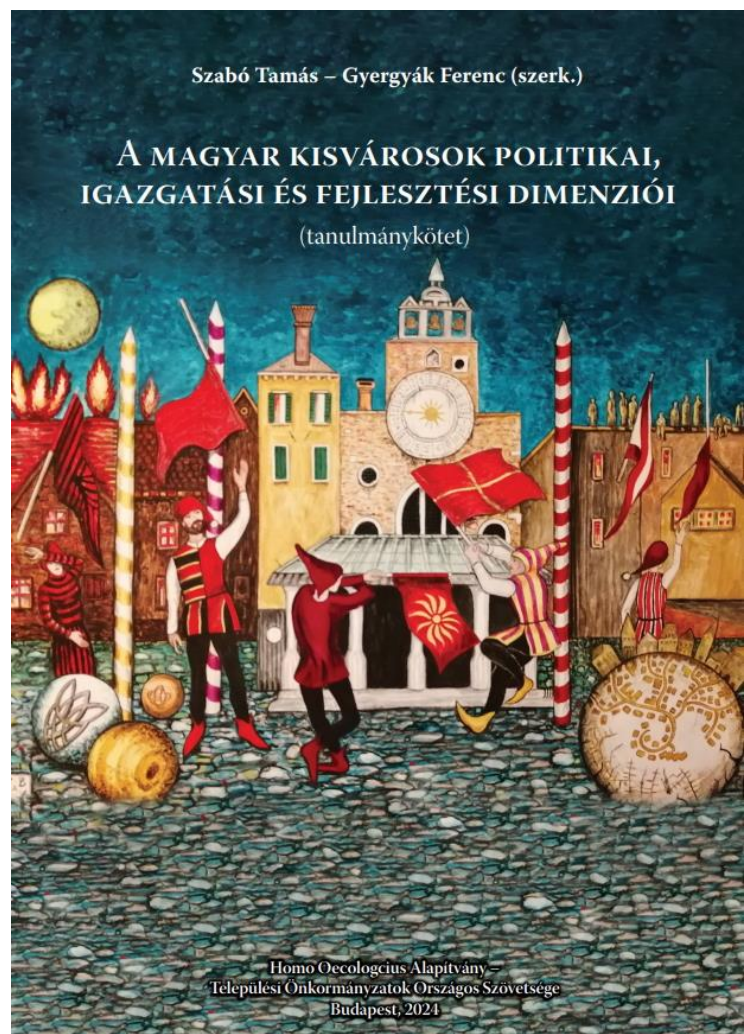
FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

LETÖLTHETŐ TANULMÁNYKÖTET A MAGYARORSZÁGI KISVÁROSOKRÓL

Megjelent a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének, valamint a Homo Oecologicus Alapítványnak közös gondozásában a 2017-ben elindított települési könyvsorozat legfrissebb kiadványa a magyar kisvárosokról.

A tanulmánykötet a magyar kisvárosok igazgatási, közpolitikai és fejlesztési dimenzióival foglalkozik önálló tematikus tanulmányok keretében, amelyek fontos fókusza a kisvárosok térségi szervező és feladatellátó szerepköre.

[A TANULMÁNYKÖTET IDE KATTINTVA
LETÖLTHETŐ](#)

Forrás: www.toosz.hu

COMITATUS ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE 34. ÉVFOLYAM 248. SZÁMA

- KAISER TAMÁS – DOMINEK DALMA LILLA: Előszó
- BEKÉNYI JÓZSEF: A közös önkormányzati hivatalok helye és szerepe az önkormányzati rendszerben
- ZONGOR GÁBOR: A közös önkormányzati hivatalok önkormányzati és térségi nézőpontból
- GYERGYÁK FERENC: A közös önkormányzati hivatalok igazgatási szerepének alakulása
- SZABÓ TAMÁS: A helyi nemzetiségi önkormányzatok a közös önkormányzati hivatalok és az önkéntes önkormányzati társulások szemszögéből
- NÉMETH SÁNDOR: Vas vármegye közigazgatási rendszerének legújabb kori alakulása (1867-2024)
- BALÁS ENDRE: Egy kisközségközpontú közös hivatal
- LENDVAI RÓBERT: Egy kisközségközpontú közös hivatal
- KABAI GERGELY: A kistérségek mozgásterét a helyi közigazgatás rendszerében a Balatonszentgyörgyi Közös Önkormányzati Hivatal példáján
- LÁSZLÓ FERENC: A társközségi kirendeltség anomáliái
- KELŐ-MÁTÉ JOHANNA: Járatlan járt utak, avagy nehézségek a járási hivatalok egy évtizedében, betekintés a kulisszák mögé

KÖH 2013-2023

COMITATUS
TÁRSADALOMKUTATÓ
EGYESÜLET

SZÉCHENYI
EGYETEM
UNIVERSITY OF GYŐR

34. évfolyam 248. szám – 2024 tavasz

COMITATUS
Önkormányzati
szemle

Szíves figyelmükbe ajánljuk a Comitatus Önkormányzati Szemle legújabb – 34. évfolyam. 248. szám – 2024 tavasz – száma. A kiadványban olvashatók a közös önkormányzati hivatalok működését, rendszerbeli helyét, szerepét érintő tanulmányok, a helyi nemzetiségi önkormányzatok és a közös hivatalok viszonyát feltáró vizsgálódás. Továbbá a folyóirat e számában kisközség- és kisközségközpontú közös hivatalról készült egy-egy esettanulmány megállapításait is megismerhetünk.

A kiadvány műhely című rovatában a járási hivatalok működésének néhány kevésbé ismert részletét járja körbe a közigazgatási szakértő.

A COMITATUS Önkormányzati Szemle folyóirattal kapcsolatos további információk találhatóak a <http://comitatus.sze.hu> weboldalon.

VÁLOGATÁS A LECHNER TUDÁSKÖZPONT ANYAGAI KÖZÜL

Design folyamatok, rendszerek, és a mesterséges intelligencia Így terveznek ők: A Design Főosztály belső előadás-sorozata I.

A Lechner Tudásközpont Design Főosztálya februárban belső előadás-sorozatot indított, amelynek során egy-egy izgalmas témát bemutatva ismertetik meg munkájukat a kollégákkal. Az első három alkalommal a tervezési folyamat, a mesterséges intelligencia és a design system rejtelseibe vezették be az érdeklődőket..

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:

www.lechnerkozpont.hu

Lechneres az év tájépítésze Év Tájépítésze Díj 2024

Idén az Év Tájépítésze Díjat Csősz Mónika, a Lechner Tudásközpont térségi tervezési vezető szakértője vehette át a május 3-án megtartott díjkiosztó gálán.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:

www.lechnerkozpont.hu

EGU24 – Földtudósok konferenciája Bécsben A Lechner úrtávérzékelési szakértői az Európai Földtudományi Egyesület nemzetközi találkozóján

A földtudományok szakemberei gyűltek össze a világ minden tájáról Bécsben 2024. április 14-19. között az EGU24 közgyűlésén. Az European Geosciences Union (Európai Földtudományi Egyesület) éves szakmai találkozóján a Lechner Tudásközpont úrtávérzékelési szakértői két poszterelőadással is színesítették a szakmai programot.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ:

www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

CITY-TO-CITY EXCHANGES FELHÍVÁS

A City-to-City Exchanges az európai városok és térségek számára létrehozott csereprogram, ami lehetőséget kínál a külföldi kapcsolatok kialakítására. A csereprogram során egy település, amely a fenntartható városfejlesztés terén kihívásokkal néz szembe, összefog egy másik uniós tagállam településével, amely szakértelemmel rendelkezik a probléma megoldásához. Ez a csere jellemzően két város között zajlik, de néha egy harmadik település is becsatlakozhat, ha erre jó indok adódik.

Támogatásra az EU-tagállamok városainak van lehetősége. Nincsen megszabva lakossági követelmény, községre, funkcionális városi területre és külvárosra is érvényes a program. A pályázóknak azonban bizonyítaniuk kell, hogy érdeklődnek a fenntartható városfejlesztés integrált megközelítései iránt, vagy részt vesznek a fenntartható városfejlesztési stratégiák végrehajtásában.

A partner települések megtalálásához különféle adatbázisok állnak rendelkezésre, amelyekben a jó gyakorlatokon keresztül a jelentkezők megtalálhatják a számukra megfelelő települést. Az adatbázisok egy része [itt](#) érhető el.

A felhívás mostantól egészen **2027. december 31-ig** aktív. Ismerkedjen meg a programmal, hogy más városok tapasztalataiból profitálhasson a fenntartható városfejlesztési stratégia megvalósítása érdekében.

A pályázati útmutató [itt](#) olvasható.

További információért kattintson a linkre: <https://www.urban-initiative.eu/news/az-eui-city-city-exchanges-felhivasrol-reszletesen>

Készítette: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály/

PÁLYÁZNI LEHET FALUSI UTCÁK, JÁRDÁK, HIDAK, KERÉKPÁRUTAK FELÚJÍTÁSÁRA

Önkormányzati tulajdonban lévő utcák, járdák, hidak és kerékpárutak felújítására pályázhatnak az ötezer lakosúnál kisebb települések a Magyar Falu Programban - jelentette be a Miniszterelnökség modern települések fejlesztéséért felelős kormánybiztosa.

Gyopáros Alpár közölte, a felhívás keretösszege ötmilliárd forint, út-, illetve hídfelújításra 45 millió forintig, járdafelújításra 10 millió forintig lehet pályázni. A pályázati felhívást közzéteszik a kormany.hu és a magyarfaluprogram.hu oldalon, **pályázni pedig június 12. és július 12. között lehet** majd - ismertette a kormánybiztos.

Gyopáros Alpár hangsúlyozta: az út- és járdafejlesztés az egyik legnépszerűbb felhívásuk a Magyar Falu Programban, 2019 óta több mint 4500 nyertes pályázatot támogattak.

Kitért arra is, hogy az állami kezelésű utak felújítása is folyamatos 2019 óta: 286 milliárd forintból több mint négyezer kilométernyi útszakasz újult már meg

Forrás: www.kormany.hu, Miniszterelnökség

IDÉN IS PÁLYÁZHATNAK AZ ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁGOK

A központi költségvetés idén is támogatást biztosít az önkormányzati tűzoltóságok fejlesztésére, a rendelkezésre álló 225 millió forint felosztására a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság pályázatot írt ki.

Az elmúlt évekhez hasonlóan 2024-ben is támogatásban részesülhet a Magyarországon működő hatvan önkormányzati tűzoltóság. Tűzoltóságokként maximálisan 3,9 millió forintra lehet pályázni. Az elnyert pénz természetbeni (BM OKF által beszerzett tűzoltó szakfelszerelések; EDR rádiók) és pénzbeli (tűzoltóvédő- és technikaeszköz-beszerzés; egyéb eszköz beszerzése; gépjárműfecskendő, tűzoltótechnikai eszközök felújítása, javítása; szertárépítés, felújítás) támogatásra fordítható.

A pályázati dokumentációkat az önkormányzati tűzoltóságoknak június 24-ig kell eljuttatniuk ahhoz a hivatásos tűzoltósághoz, amellyel együttműködési megállapodást kötöttek. A beérkezett pályázatok elbírálása legkésőbb augusztus 2-ig megtörténik.

Kapcsolódó dokumentumok:

[Pályázati kiírás 2024 ÖTP \(2024.05.22.\)](#)

[1. sz. melléklet pályázati adatlapok \(2024.05.22.\)](#)

[2. sz. melléklet csatolandó dokumentumok \(2024.05.22.\)](#)

[3. sz. melléklet nyilatkozatok \(2024.05.22.\)](#)

- [4. sz. melléklet nyilatkozat alkatrészhez \(2024.05.22.\)](#)
- [5a. sz. melléklet nyilatkozat gépjármű technikai eszköz használatról \(2024.05.22.\)](#)
- [5b. sz. melléklet nyilatkozat ingatlan használatról \(2024.05.22.\)](#)
- [6. sz. melléklet nyilatkozat szertárhoz \(2024.05.22.\)](#)
- [7. sz. melléklet előfinanszírozás kérelem \(2024.05.22.\)](#)
- [8. sz. melléklet fontossági sorrend \(2024.05.22.\)](#)
- [9. sz. melléklet felhatalmazó levél \(2024.05.22.\)](#)
- [10. sz. melléklet számlaösszesítő \(2024.05.22.\)](#)

Forrás: Belügyminisztérium, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

PÁLYÁZATI HÍREK

HORNUNG ÁGNES: MAGYARORSZÁGON HISZNEK A TEHETSÉGEKBEN

Magyarországon hisznek a tehetségekben - jelentette ki a Kulturális és Innovációs Minisztérium családokért felelős államtitkára Budapesten, a Bonis Bona - A nemzet tehetségeiért elismerések átadóján.

Hornung Ágnes kiemelte: a kormány azért dolgozik, hogy segítse a tehetségeket a kibontakozásban, ezt szolgálja a Nemzeti Tehetség Program is. Az államtitkár tájékoztatása szerint a kormány 2009 és 2023 között mintegy húszezer tehetséggondozó projektet támogatott több mint 37 milliárd forint összegben. Ez azt jelenti, hogy évente 300-350 ezer fiatal vehet részt a tehetsége kibontakoztatását segítő programokban - tette hozzá. Közölte: ennek részeként a programmal több mint 50 ezer határon túli fiatal érték el, és több mint 1400 pályázatot támogattak 1,7 milliárd forintot meghaladó értékben.

Hornung Ágnes az utóbbi évek sikereinek nevezte azt, hogy emelkedik a személyi jövedelemadó második egy százalékának felajánlásaiból összegyűlt összeg, amelyet a kormány minden évben kiegészít. Az államtitkár arról is beszélt: Magyarország értékválasztása már csaknem másfél évtizede a család, a kormány 2010-ben a családok megerősítése mellett kötelezte el magát. Azt mondta: a tehetség a családból indul, de képlékeny, hogy mivé képes fejlődni. Azt azonban, hogy elkallódjon, egyetlen nemzet sem engedheti meg magának - mutatott rá.

Hornung Ágnes úgy fogalmazott: a talentum kibontakoztatásához szükség van elhivatottságra, hitre, kitartásra és arra a hangra is, amely segít tájékozódni a bizonytalanság pillanataiban. Ez a hang a tehetséggondozóké, akik ott állnak a fiatalok mellett figyelemmel, nyitottsággal és a családokéhoz hasonló hittel - hangsúlyozta. A 2013-ban alapított Bonis Bona - A nemzet tehetségeiért díj forrását idén is a Nemzeti Tehetség Program biztosítja. A kitüntetések célja, hogy erkölcsi és anyagi elismerésben részesítse azokat a magyarországi és határon túli magyar, vagy nemzetiségi szakembereket, akik munkájuk során kiemelkedően sokat tesznek a fiatalok tehetségének kibontakoztatásáért

Az elismerésre négy egyéni kategóriában érkeztek jelölések. Kiváló tehetséggondozó, kiváló tehetségfejlesztő, és kiváló tehetségsegítő elismerésben idén ötvenen részesültek, életműdíjat pedig több mint húsz éven át tartó kiemelkedő tehetséggondozó munkájukért Oláh Vera (nyugdíjazásáig a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok főszerkesztője), Szebedy Tas András (a Városmajori Gimnázium igazgatója), valamint Turi Katalin (a Magyar Tehetséggondozó Társaság alelnöke) vehettek át.

Kivés Zoltán, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium önkormányzati helyettes államtitkára a Tehetségbarát Önkormányzat Díjak átadása előtt köszöntőjében úgy fogalmazott: a nemzet kiválóságai azok, akiken keresztül a jövő reménye a jelenben is megnyilvánul. A helyettes államtitkár köszönetet mondott azoknak az önkormányzatoknak, amelyek nagy hangsúlyt fektetnek a tehetséggondozásra, alapfeladataik mellett kiemelkedően hozzájárulnak a tehetséges fiatalok felkutatásához és támogatásához, valamint példaértékű együttműködést folytatnak a tehetséggondozó szervezetekkel.

Tehetségbarát Önkormányzat Díjjal a Főváros V. kerülete, Belváros-Lipótváros, valamint Hajdúböszörmény, Szentés, Vép és Vigántpetend önkormányzatainak munkáját ismerték el.

Forrás: www.kormany.hu, Kulturális és Innovációs Minisztérium, [Nemzeti Tehetség Program](#)

MÁR 184 MILLIÓ ÚJ FÁT ÜLTETTÜNK ERDEINKBEN

Tartósan sikerült megfordítani a negatív erdőtelepítési trendet az Országfásítási Program 2019-es meghirdetésével: az elmúlt öt évben 184 millió darab új fát ültettünk el – közölte Nagy István agrárminiszter.

A tárcavezető arra hívta fel a figyelmet, hogy az ország zöld vagyonának legfontosabb elemét az erdők jelentik, olyan kiemelt közcélokot szolgálnak, mint a klímavédelem, a szénmegkötés vagy a biodiverzitás megőrzése. Az Agrárminisztérium éppen ezért stratégiai elemként tekint az ország erdővagyonára. Az ország fával borított területének gyarapodása a jövőnk záloga, ezzel a szemlélettel hirdette meg a tárca az Országfásítási Programot – tette hozzá. A kezdeményezés eredményességét jól jelzi, hogy 2019 óta 184 millió darab új fát ültettek el az ország erdőterületének növelése érdekében. Ebből több mint 172 millió fa a Vidékfejlesztési Program erdőtelepítései keretében került a földre. Az állami erdészeti társaságok közreműködésének köszönhetően 4,3 millió fával gyarapodott az Újszülöttek Erdeje Program és 7 milliót tettek ki a mintafásítási kezdeményezések, és a természetes úton befásodott területek erdővé alakítására is 430 ezer facsemetét használtak fel az állami erdészeti társaságok szakemberei. Az elmúlt öt évben a legtöbb erdőt Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében (5829 hektár), Hajdú-Bihar vármegyében (2614 hektár) és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében (2396 hektár) telepítettek – sorolta Nagy István.

A miniszter az Országfásítási Program fontos részének tartja a Településfásítási Programot, amely a rendszerváltás óta megvalósított legnagyobb belterületi fásítási kezdeményezés. A program 4 üteme alatt összesen 56 ezer sorfát ültetnek el mintegy 2000 településen. Ebből a 2024. év végéig tartó 4. ütemben összesen 10 ezer sorfát ültetnek el 550 településen.

Nagy István arról is beszélt, hogy az erdőtelepítések kiemelt támogatása a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv keretében tovább folytatódik. Az erdőterület növelésére és a meglévő erdők megőrzésére a korábbinál háromszor nagyobb forrás, összesen 310 milliárd forint áll rendelkezésre. Ezzel azt szeretnénk elérni, hogy több és jobb minőségű erdők legyen, amelyeket versenyképes vállalkozások kezelnek.

Kifejtette, az elmúlt 100 évben Magyarország erdeinek területe megduplázódott, ami a magyar gazdák és erdészek, szélesebb értelemben az egész ország összefogásának eredménye. Ezt a munkát folytatnunk kell, hiszen az erdők haszna a magyar társadalom minden tagját egyformán szolgálja. Az élhetőbb környezet megteremtése érdekében célunk továbbra is az, hogy az ország fával borított területét 27 százalékra növeljük – húzta alá az agrártárca vezetője.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

ÉV VÉGÉRE ELÉRI AZ 56 EZRET A TELEPÜLÉSFÁSÍTÁSI PROGRAMBAN ELÜLTETETT FÁK SZÁMA

A jövő generációinak, a gyermekeknek ültetjük a fákat a Településfásítási Program keretében – mondta Kovács Zita, az Agrárminisztérium birtokpolitikáért felelős miniszteri biztosa a Veszprém vármegyei Farkasgyepűn.

Kovács Zita kiemelte, a Településfásítási Program elmúlt három éve alatt már 46 ezer sorfát ültettek el, mintegy 1500 településen. Ez a szám tovább emelkedhet, idén év végére már összesen 2000 település zöldülhet 56 ezer sorfával. A miniszteri biztos hangsúlyozta, Veszprém vármegyéből 45 település pályázott sikeresen. A legkisebb lélekszámú a 111 fős Németbánya, a legnagyobb pedig Balatonalmádi csaknem 10 ezer lakosával.

A vármegyében idén tavasszal már 23 településen ültettek sorfákat. Az elmúlt három évben a településfásítás megvalósításához a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága 2 milliárd forint támogatást biztosított. Az idei faültetésekhez pedig további 550 millió forint támogatás áll rendelkezésre.

A Településfásítási Program a rendszerváltozás óta eltelt időszak legnagyobb belterületi zöldítési kezdeményezése, melynek kiemelt célja, hogy a fák ültetésével javítsuk településeink környezeti állapotát, hosszú távon pedig biztosítsuk a fenntartható jövőt az utánunk következő nemzedékek számára – tette hozzá Kovács Zita.

Fotó: Fekete István

Az ország fával borított területének növelése továbbra is az agrártárca elsődleges célkitűzései közé tartozik. Ennek keretében hirdette meg a minisztérium 2019-ben az Országfásítási Programot, melynek eredményeként eddig mintegy 50 ezer hektár új erdő létesítésére nyertek támogatást a magyar gazdák. Az erdők nemcsak több ezer család számára nyújtanak megélhetést és téli tüzelővel látják el a lakosságot, hanem egész régiókra kiterjedően csökkentik a klímaváltozás kedvezőtlen hatásait, például kiegyenlítik a hőmérsékleti szélsőségeket, védenek a viharok ellen, aszályos időszakban párasítják a levegőt – hangsúlyozta a miniszteri biztos.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

NAGY ISTVÁN: A HAZAI TELEPÜLÉSEK 11 SZÁZALÉKÁRA TERJED KI A NATÚRPARK MEGJELÖLÉS

Az ország területének több mint tíz, a hazai településeknek pedig mintegy tizenegy százalékára terjed ki a natúrpark megjelölés - mondta az agrárminiszter a Hajdú-Bihar vármegyei Egyeken, a Magyarországi Falumegújítás Díj átadó ünnepségén.

Nagy István kiemelte, a natúrparkok az együttélésre és a fenntarthatóságra hívják fel a figyelmet, és ma már szinte hálózatban működnek. Az agrárminiszter a rendezvényen átadta az öt település együttműködésében létrejött Hortobágyi Tisza mente Natúrpark címbirtokosi igazolását. Ezzel tizennyolcra nőtt a Magyarországon működő natúrparkok száma. Úgy fogalmazott, az igazolás annak a munkának az elismerése, amelyet a natúrparkot létrehozók a környezetéért és "mindannyiunk jövőjéért" tesz.

Hozzátette, az öt település (Ároktő, Egyek, Tiszabábolna, Tiszadorogma és Tiszacsege) együtt óriási erőt mutatott fel. "Együttesen szervezték meg a feladatokat, közösen készítették el a részletes értékmérést és a tájegységi szintű értéktárat" - emelte ki a miniszter. Beszédében leszögezte, közös akarat és közös cél megőrizni és bemutatni a természeti és kulturális örökséget és az arra épülő kultúrát. Kiemelte, mindez magával hordozza a fenntartható térségfejlesztést, a környezeti nevelést, a szemléletformálást és legfontosabbként a tájidentitás erősítését.

A díjátadón Pajna Zoltán, a Hajdú-Bihar vármegyei közgyűlés elnöke kifejtette, a megyébe a 2014-2020 közötti időszakban csaknem 1500 milliárd forint értékű fejlesztési forrás érkezett. Azt mondta, a foglalkoztatási adatok is mutatják a vidék fejlődését, 2010 óta 55 ezer emberrel többen dolgoznak a vármegyében, mint előtte.

Fotó: Fekete István

A Magyarországi Falumegújítási Díj 2023 programban tizenöt települést díjaztak vagy ismertek el. Az első helyet a Nógrád vármegyei Varsány nyerte el a falufejlesztés legkiemelkedőbb minőségű megvalósításáért. A település ezzel Magyarországot képviseli majd az Európai Falumegújítási Díj rendezvényén. Az elismeréseket Nagy István agrárminiszter és Dukai Miklós, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium önkormányzati államtitkára adta át.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

NAGY ISTVÁN: 2500 KILOMÉTER KÜLTERÜLETI ÚT ÚJULT MEG AZ ORSZÁGBAN

A Vidékfejlesztési program két felhívása keretében csaknem 2500 kilométer külterületi helyi út újult meg az országban - mondta az agrárminiszter a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Geszteréden.

Nagy István a helyi beruházás átadásán hangsúlyozta, a két, 2016-2017-ben és 2021-ben megjelent pályázati felhívás során összesen 170 milliárd forint támogatást nyertek el a pályázók önkormányzati tulajdonú földutak rendbetételére, kiszélesítésére, szilárd útburkolat kialakítására, illetve közlekedésbiztonságot szolgáló fejlesztésekre vagy az útkarbantartást biztosító munkagépek beszerzésére.

Ezek a beruházások hozzájárultak a vidéki térségek fejlődéséhez és az itt élő emberek életminőségének javításához is - tette hozzá a miniszter. A tárcavezető kifejtette, az elsőként megjelent pályázati felhívás során legfeljebb 100 millió forintot igényelhettek a kérelmezők meglévő külterületi utak stabilizálására, szélesítésére és leburkolására. Gépbeszerzésre egyéni beruházás esetén 10 millió, konzorciumi megvalósítás esetén pedig maximum 20 millió forintot lehetett igényelni. Ebben a pályázati körben 875 kérelmet támogattak mintegy 43 milliárd forint értékben, ez a felhívás hozzávetőleg 1000 kilométer út felújítását jelentette - összegzett Nagy István.

A másik felhívás 2021-ben jelent meg, ebben maximum 300 millió forint vissza nem térítendő támogatásra lehetett kérelmet benyújtani 2022 májusáig. A kiírt zöldterület-építési, útfásítási munkákra, buszmegállók felújítására vagy kialakítására, valamint árokrendezésre vonatkozott, a 822 befogadott kérelem mintegy 127 milliárd forintot jelentett a pályázóknak - ismertette a miniszter, hozzátéve, ez további 1500 kilométer külterületi út megújítását tette lehetővé országszerte. A külterületi közutak fejlesztését célzó új felhívás várhatóan idén ősszel fog megjelenni - tette hozzá Nagy István.

Simon Miklós, a térség fideszes országgyűlési képviselője elmondta, a nyírbátori központú választókerületbe 17 programban 3,5 milliárd forint értékű támogatás érkezett a vidékfejlesztési program külterületi utak fejlesztését célzó pályázataiból, ami 47 kilométernyi útszakasz megújulását segítette. A geszterédi önkormányzat 300 millió forintból végeztette el két külterületi út burkolat megerősítését és szélesítését több mint 2,7 kilométer hosszban, a beruházási összegből 285 millió forintot az útfelújítási program pályázatán keresztül biztosítottak a helyhatóság számára.

Forrás: www.kormany.hu, Agrárminisztérium

AZ ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL KIADÁSÁÉRT FELEL:

Dr. Bekényi József
Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTÉSÉRT FELEL:

Dr. Barabás Zoltán
Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTI:

az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

ELÉRHETŐSÉGEK:

CÍM:

Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály
1358 Budapest, Pf. 19.

E-MAILCÍM:

onkormanyzati_hirlevel@ktm.gov.hu

TELEFON:

+36 1 795 1835

INGYENES, ELEKTRONIKUS FOLYÓIRATUNK ELÉRHETŐSÉGEINKEN IGÉNYELHETŐ.